

Univerzita Pardubice
Filozofická fakulta
Historický ústav

Historie a současnost Atleticko-fotbalového klubu Pardubice

Přemysl Bartoníček

Bakalářská práce

2016

Univerzita Pardubice
Fakulta filozofická
Akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Přemysl Bartoníček**
Osobní číslo: **H13308**
Studijní program: **B7105 Historické vědy**
Studijní obor: **Kulturní dějiny**
Název tématu: **Atleticko-fotbalový klub Pardubice v letech 1910 až 2015**
Zadávací katedra: **Ústav historických věd**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Historie významného pardubického sportovního klubu z pohledu majitelů, hráčů a fanoušků zpracovaná na podkladě archivních pramenů uložených v SOkA Pardubice a v klubovém archivu s přispěním vlastních zkušeností a názorů, výpovědí pamětníků a studia soudobé dokumentace.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

Archiválie k tématu uložené v SOkA Pardubice, dokumenty a archiválie uložené ve spisovně a klubovém archivu, zejména ročenky, soudobá dokumentace, ohlasy v tisku, rozhovory, odkazy výrazných osobností.

Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. Helena Pochobradská, Ph.D.

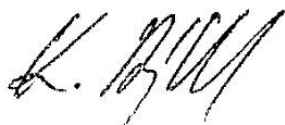
Ústav historických věd

Datum zadání bakalářské práce:

30. března 2015

Termín odevzdání bakalářské práce:

31. března 2016

prof. PhDr. Karel Rýdl, CSc.
děkan

Univerzita Pardubice
Fakulta filozofická
532 10 Pardubice, Studentská 84

L.S.

doc. PhDr. Tomáš Jiránek, Ph.D.
vedoucí katedry

V Pardubicích dne 30. listopadu 2015

Prohlášení

Čestně prohlašuji, že tuto bakalářskou práci jsem vypracoval sám, s výhradním použitím pramenů a sekundární literatury, řádně citovaných v závěrečném seznamu pramenů a literatury. Byl jsem seznámen s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon), zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše. Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Hrobicích dne 9. září 2016

Přemysl Bartoníček

Poděkování

Chtěl bych poděkovat Mgr. Heleně Pochobradské Ph.D. za odborné vedení, trpělivost, ochotu a cenné rady, které mi poskytla při zpracování bakalářské práce.

Velké poděkování patří také mé přítelkyni a rodině za inspirativní myšlenky a morální podporu, kterou mi poskytli při vzniku této bakalářské práce.

Anotace

Tato bakalářská práce se zabývá pardubickým fotbalovým klubem založeným v roce 1910. Tato práce se snaží oživit a připomenout bohatou historii Atleticko-fotbalového klubu a to hlavně z jeho nejslavnějších let 1935 – 1949. Kromě samotné historie jsou zde také prezentovány stanovy a jednací řád klubu. Nechybí ani zajímavé srovnání toho, jak klub vypadal ve svých počátcích a jak funguje nyní. Tato práce také ukazuje největší rivaly AFK a stadiony, na kterých tento tým už hrál. V závěrečné části jsou představeny největší osobnosti klubu, které se svými výkony a chováním postaraly o jeho dobré jméno.

Klíčová slova

Fotbal, AFK Pardubice, dějiny sportu, 20. století, hráči, fotbalové kluby

Title

History and present the Athletic - football club Pardubice

Annotation

This bachelor thesis deals with Pardubice football club established in 1910. This thesis tries to commemorate rich history of the Athletic-football club and mainly its most famous years 1935 -1949. Besides the history, there are presented the code of rules and regulations of the club in this thesis. We can see an interesting comparison how the club operated at its beginning and how it works nowadays. This thesis also shows the biggest rivals of AFK and the stadiums where this club has played. At the end of this work there are presented the biggest celebrities of the club whose performances and behaviour made a great name of the club.

Key words

Football, AFK Pardubice, sport history, 20th century, players, football clubs

OBSAH

1. Úvod	1
2. Historie fotbalu	4
2. 1. Počátky v Číně a antickém světě	4
2. 2. Vývoj fotbalu v Anglii a Itálii	4
2. 3. Fotbalový rozkvět	6
2. 4. Počátky českého fotbalu	6
3. Historie AFK Pardubice	8
3. 1. Zrození klubu	8
3. 2. Budování klubu	10
3. 3. Nejslavnější éra	17
3. 4. Úpadek	19
3. 5. Znovuzrození	22
4. Jednací řád fotbalového klubu	23
4. 1. Složení fotbalového odboru	24
4. 2. Pravomoci a účel fotbalového klubu	25
5. Fotbalový klub z pohledu hráče	28
5. 1. Finance	28
5. 2. Fanoušci	30
6. Srovnání tenkrát a dnes	33
6. 1. Finance	33
6. 2. Komunikace	35
6. 3. Odívání	36
7. Rivalové	37
7. 1. SK Pardubice	37
7. 2. FC Hradec Králové	39

8. Stadion	41
8. 1. Pod Bubenčem a azyl na Olšinkách	41
8. 2. Pod Vinicí	42
8. 3. Budoucnost	42
9. Slavné osobnosti	45
9. 1. Vilém Červený	45
9. 2. Jiří Zástěra	46
9. 3. Miroslav Potůček	46
9. 4. Martin Hašek	46
9. 5. Jiří Skalák	47
10. Závěr	48
11. Resume	50
Seznam pramenů a literatury	52
Prameny	52
Literatura	53
Internetové zdroje	54
Přílohy	57
Příloha č. 1. – znaky klubu	57
Příloha č. 2. – AFK Pardubice z roku 1934	58
Příloha č. 3. – dopis z Drážďan	58
Příloha č. 4. – Projekt nového stadionu	59
Příloha č. 5. – Kniha protokolů	59

1. Úvod

Na přelomu 19. a 20. století zažívá fotbal největší boom. Rozkvět tohoto krásného sportu se nevyhýbá ani městu Pardubice, kde studenti vysokých škol zakládají hned několik fotbalových klubů, a to i přesto, že spolkaření je rakouskými zákony zakázáno.

Jedním z těchto klubů, založených na počátku 20. století je i „Atleticko – fotbalový klub Pardubice“ (dále jen AFK), jenž je předmětem této bakalářské práce. Ta byla vymezena dvěma letopočty. Začíná vznikem klubu v roce 1910 pod názvem Studentské Sportovní Sdružení Pardubice a končí v roce 2016, kdy má klub druholigovou příslušnost jako FK Pardubice. Tato práce se tak svým tématem řadí k dějinám sportu 19. a 20. století a okrajově k dějinám každodennosti.

Po dlouhých letech zmatků, rozštěpení a tím i strádání, je fotbal od roku 2008, kdy došlo ke sloučení všech pardubických klubů v posledních letech opět na vzestupu. Vzhledem k mému bývalému působení v klubu a zájmu o tento sport, mi přišlo zpracování tohoto tématu velice zajímavé.

I přes více než stoletou tradici klubu je však fotbal v tomto městě možná trochu neprávem v naprostém stínu hokejového klubu Dynamo Pardubice.¹ Moc se o tom nemluví nebo neví, ale pardubický fotbal se má také čím chlubit. Je tedy na místě oživit zašlou slávu fotbalového oddílu a připomenout si cenné úspěchy fotbalového klubu. A to především z doby meziválečné a válečné.

Cílem práce je tedy seznámení čtenáře s dlouholetou tradicí fotbalového klubu, především pak s jeho nejslavnější érou, kdy klub nesl název AFK Pardubice² a jeho věhlas sahal i za hranice našeho státu. Právě toto úspěšné období je důvod, proč je bakalářská práce pojmenována pod tímto názvem, a to navzdory tomu, že klub během své historie vystřídal hned 10 názvů. Tato práce je hojně doplňována dobovými citacemi pramenů, aby si čtenář mohl lépe představit, jaké podmínky v tehdejší a nejen fotbalovém světě panovaly.

Práce je rozdělena do několika kapitol, kdy se nejprve budu snažit čtenáře uvést do fotbalové problematiky vylíčením stručné historie fotbalu, načež bude následovat hlavní pasáž práce. V té se pokusím chronologicky vylíčit historii samotného klubu od jeho založení, přes nejslavnější éru, až po nastínění současné situace. Následuje kapitola, v níž bylo zapotřebí

---

¹ Městský hokejový tým, založený roku 1923 pod názvem LTC Pardubice.

² Tento název nesl ve svém nejúspěšnějším období, tedy v letech 1921 – 1946.

uvést jednací řád a z něho vyplývající povinnosti a účel klubu. Vzhledem k časovému zařazení práce jsem si vybral jednací řád doby meziválečné, konkrétně z roku 1921.³ V dalších řádcích bude následovat kapitola, kde čtenáři přiblížím to, jak na finance a fanoušky nahlíží samotní hráči. Tato část práce mi přišla zajímavá, protože ne každý člověk si dokáže představit, jak fotbalista některé věci jako jsou finance, vnímá. Zmíněná pasáž tak vytvoří podmínky pro kapitolu, kde přiblížím rozdíly mezi dnešními fotbalisty a fotbalisty z let meziválečných. Protože se jedná o fotbalový klub, nemůže být práce ochuzena ani o jeho největší soupeře nebo stadiony, na nichž klub hrával. V závěru budou zmíněny některé osobnosti klubu, jenž si zasloužily být v této práci jmenovány.

Základní literaturou pro tuto práci se mi staly knihy od Radovana Brože a Viléma Nezbedy, tedy *Kronika pardubického fotbalu*⁴ a *Sborník Východočeský sport*.⁵ Především v publikaci Radovana Brože lze nalézt nemálo zajímavých informací, které se daly v této práci využít. Nicméně je nutné dodat, že obě knihy se věnují pardubickému fotbalu všeobecně, nikoliv jen větví AFK Pardubice. Tyto knihy se zaobírají především jiným pardubickým klubem, mnohem slavnějším SK Pardubice, který byl pro AFK odvěkým konkurentem. A není se co divit. SK Pardubice posbíral během své šedesátileté existence spoustu úspěchů, včetně třech třetích míst v národní lize. O SK Pardubice už ale byla spousta věcí napsána. A to byl jeden z důvodů, proč jsem si vybral méně známou linii AFK.

Jelikož je větev AFK Pardubice umístována trochu do pozadí, informací v knihách nelze najít tolik, kolik by bylo třeba. Tento problém jsem vyřešil díky Státnímu okresnímu archivu Pardubice (SOkA), kde se nachází fond autentických pramenů z doby, kdy se klub jmenoval AFK Pardubice. V tomto fondu se nachází velké množství kartonů se spoustou sestav, jmen, výsledků nebo dopisů. Není však v mých silách je v této práci všechny zmínit. Každopádně je zde spousta dalších možností, jak tyto prameny využít.

Jedním z problémů, se kterým jsem se musel potýkat, byl nedostatek informací po roce 1949. Nedostatečný počet informací má na svědomí hlavně to, že klub v padesátých letech několikrát sestoupil a postupně mizel z očí. Pokud nebudu počítat pár novinových výstřižků, tak se ve fondu bohužel nacházejí informace pouze do zmíněného roku 1949. To ale nepovažuji

---

³ SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Jednací řád fotbalového odboru AFK Pardubice, karton 1, IČ 14.

⁴ BROŽ, Radovan. *Kronika pardubického fotbalu*. Klub přátel Pardubicka, 2005.

⁵ NEZBEDA, Vilém. *Sborník „Východočeský sport“*. Olomouc: Hanácká knihtiskárna, 1943.

za tak důležité, protože hlavním úkolem této práce je seznámení čtenáře s nejúspěšnějším obdobím AFK.

I proto v mé bakalářské práci využívám především prameny z doby před rokem 1949. Jde především o knihy protokolů, spisy z valných hromad, korespondenci, účetní materiály, výsledkové listiny, ale i jednací řády.

Dá se říct, že v určitém směru navazuji na Radovana Brože, protože rozšiřuji historické poznatky o pardubickém fotbalu. Zároveň však přidávám své postřehy a zajímavosti, které by mohly být pro čtenáře zajímavé.

Kromě archivních pramenů ze SOKA Pardubice a literatury od Radovana Brože využívám i bakalářské práce nebo internetové zdroje, které byly nutné k objasnění některých pasáží této práce.

2. Historie fotbalu

2. 1. Počátky v Číně a antickém světě

Fotbal,⁶ jehož název vznikl z anglických slov foot (noha) a ball (míč) je dnes nejpopulárnější a nejrozšířenější sport, který provozuje více než 800 miliónů lidí po celém světě.

Své kořeny získal fotbal podle dostupných pramenů již 2700 let před Kristem v Číně, kdy císař Huangdi poprvé sestavil pravidla pro míčovou hru zvanou Ts'uh-küh.⁷ Ve stejné době hrají první míčové hry i Egypťané. O dalších téměř 2 tisíce let později se objevila další míčová hra, která se hrála v antickém Řecku. Novinka tkvěla v tom, že už se používalo ohraničeného prostoru.⁸ Římané a především pak římsí legionáři si během 1. – 5. století oblíbili hru zvanou harpastum. Byla to kolektivní míčová hra, která se hrála s malým míčem vyrobeným z vycpané kůže zvířat. Hrát se mohlo jak rukama, tak nohama a to na prostoru o velikostech dnešního hokejového hřiště. Cílem hry bylo donést míč za cílovou čáru druhého mužstva, čímž dotyčný tým získal bod. Tato hra tak dala dobré základy dnešnímu fotbalu a rugby.⁹ Další formy míčových her můžeme nalézt i v předšpanělském období Jižní a Střední Ameriky, kdy se těmto hrám věnovaly národy jako Mayové, Inkové, Olmékové nebo Araukánové.¹⁰

2. 2. Vývoj fotbalu v Anglii a Itálii

První písemné prameny nás odkazují do Francie, Itálie a především do Anglie. Tam se nacházejí vůbec první zmínky o zápase sehraném v 9. století, kdy se proti sobě postavili Angličané a Skotové. Zápas se odehrál poblíž Kidear v Anglii, přičemž na každé straně proti sobě stálo okolo 20 mužů. Angličané v tomto utkání zvítězili 3:2.¹¹ I nadále nás prameny odkazují do Anglie, kde se stávala tato verze fotbalu velmi populární. V roce 1175 se hraje fotbal v londýnských ulicích, ale už není doménou pouze vyšších vrstev, jak tomu bylo dříve. V té době se fotbalu zúčastňovaly prakticky všechny vrstvy obyvatel a zápasů se účastnily i stovky lidí. Není se tedy čemu divit, že dochází i ke škodám na majetku. Fotbal se většinou

---

⁶ V USA je znám spíše pod označením „Soccer“, česká verze umožňuje football nazývat také kopanou.

⁷ V překladu „kopat nohou“.

⁸ FLEIŠINGEROVÁ, Sabina. *Historie ženské kopané v České republice*. Olomouc, 2014.

⁹ Harpastum. In: *cs.wikipedia.org* [online]. [cit. 2016-09-08]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Harpastum>.

¹⁰ ROHR, B., GÜNTNER, S. *Fotbal - velký lexikon*. Praha: Grada Publishing, 2006.

¹¹ FLEIŠINGEROVÁ, Sabina. *Historie ženské kopané v České republice*. Olomouc, 2014.

hrál za městem, ale časem se přesouvá i na náměstí. V této době ještě neexistovala žádná pravidla a také proto často docházelo ke zraněním.¹²

Vzhledem k tomu, že stále docházelo ke škodám na majetku a byl rušen klid, byla v roce 1314 obyvateli Londýna sepsána petice královskému dvoru. V té Londýňané žádali o zákaz této hry, načež jim král Edward II. pod hrozbou vězení vyhověl.¹³ V roce 1331 zase Edward III. nepovolil hrát fotbal v ulicích kolem Westminsteru, neboť tím byla rušena zasedání parlamentu. Během roku 1496 přichází další královské nařízení o zákazu fotbalu. To mělo platit především pro řemeslníky, dělníky či sluhy. Toto nařízení sloužilo k tomu, aby se zabránilo snížení jejich vykonané práce. I přes všechny překážky si však zapálení jedinci vždy našli způsob, jak si tuto populární hru zahrát. V případě úspěchu se začínají objevovat také první ocenění.¹⁴

Stejně jako v Anglii, se také v Itálii během 15. století objevila snaha o zakázání míčových her. V Itálii šlo o hru zvanou calcio. V archivu města Bologna je dochovaná zpráva sepsaná městským písařem Bentivigliem v níž se praví „*Největší zábavou občanů našeho města je calcio... hráč, který se kopnutím míče trefí desetkrát do soupeřovy branky, dostává dvacet zlatých dukátů.*“¹⁵ Tímto honěním se za míčem a postrkováním však údajně ohrožovali ostatní pokojné občany. Kromě Bologni a Benátek byla nejvýznamnějším centrem calcia Florencie. Zdejší hráči začali jezdit hrát i do dalších měst Itálie aby tento sport zpopularizovali. Je dokonce zdokumentovaná výprava až do Lyonu.¹⁶

Další zákaz fotbalu přichází v letech 1555 a 1571 na anglických univerzitách v Oxfordu a Cambridgi. V tuto chvíli se již ale rozmach fotbalu nedá zastavit. Propagátorem této hry se staly střední školy, které nutily studenty do sportu. Problémem ovšem bylo, že každá škola měla svá pravidla. Nakonec vznikly dvě verze, kdy jedna část škol¹⁷ upřednostňovala hru rukama (rugby), druhá část škol¹⁸ naopak nohama (fotbal).¹⁹ Fotbal se ještě v 17. století stále hrál bosýma nohama, ale vzhledem ke zraněním se objevují první pokusy o pravidla.²⁰ Dochovaný je i první přestup irského fotbalisty Matthewa Concanena z roku 1720.

---

¹² FLEIŠINGEROVÁ, Sabina. *Historie ženské kopané v České republice*. Olomouc, 2014.

¹³ MACHO, M. *Fotbal – vášeň 20. století: Historie fotbalu ve faktech, názorech a obrazech*. 1. vyd. Praha: Brána, 1996.

¹⁴ FLEIŠINGEROVÁ, Sabina. *Historie ženské kopané v České republice*. Olomouc, 2014.

¹⁵ ŽURMAN, Oldřich. *Zlatá kniha kopané*. 1. vyd. Praha: Olympia, 1972.

¹⁶ SCHAFFER, Petr. *Počátky fotbalu ve světě*. Brno, 2007.

¹⁷ Rugby bylo oblíbené například v Marlborough nebo v Cheltenhamu.

¹⁸ Fotbal byl populární na školách jako Eton, Harrow nebo Westminster.

¹⁹ Fotbal. In: *cs.wikipedia.org* [online]. [cit. 2016-09-08]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Fotbal>.

²⁰ FLEIŠINGEROVÁ, Sabina. *Historie ženské kopané v České republice*. Olomouc, 2014.

2. 3. Fotbalový rozkvět

Kolem roku 1800 zájem o fotbal začal upadat, protože se do popředí dostal jeho velký konkurent – rugby. Fotbal se však nevzdal a 26. října 1863 byla založena první fotbalová asociace, anglická Football Association. Konečné řešení přišlo však až o 8 let později. To totiž v roce 1871 došlo k založení Rugby football union, čímž se tyto dva sporty definitivně vymezipily.²¹ Právě v tomto období druhé poloviny 19. století začíná vznikat fotbal, tak jak ho známe dnes, přičemž jeho kolébkou se stala Anglie.²²

Po vzoru Anglie začaly zakládat fotbalové asociace i další země jako Skotsko (1873), Wales (1875) nebo Irsko (1880). Prvním skotským klubem se stal Queen`s Park Football Club v Glasgow, ve Walesu to byl zase Druids Football Club z Ruabonu založený roku 1870. Vůbec první oficiální mezinárodní zápas proti sobě sehrály 30. listopadu 1872 v Glasgow reprezentace Anglie a Skotska. Utkání skončilo nerozhodně 0:0.²³

Přestože fotbal v 19. století zaznamenal velký vzestup, tak první pravidla například vůbec neurčovala, kolik hráčů může nastoupit nebo jaký má být tvar míče. O tom všem se jednalo až před zápasem.²⁴ Postupně se stanovily rozměry hřiště, velikosti branek nebo funkce rozhodčího. Ke konci 19. století se pak tento sport ve velkém rozšířil z oblastí anglických trávníků i na kontinent.²⁵

V roce 1904 vznikla mezinárodní organizace FIFA (Fédération Internationale de Football Associations), ke které se český svaz založený roku 1901 připojuje jako jeden z prvních členů v roce 1907.²⁶

2. 4. Počátky českého fotbalu

Zatímco první fotbalový klub v Anglii byl založen v roce 1857, lidé v Čechách si museli na fotbal ještě nějakou dobu počkat. Zmínky o prvním zápase, který se údajně odehrál v Roudnici nad Labem, jsou datovány do roku 1887. V Praze prosadili na konci 19. století tento sport jak jinak než studenti.²⁷

---

²¹ ROHR, B., GÜNTER, S. *Fotbal - velký lexikon*. Praha: Grada Publishing, 2006.

²² Nejstarším fotbalovým klubem na světě se stal Sheffield FC založený 24. října 1857

²³ SCHAFFER, Petr. *Počátky fotbalu ve světě*. Brno, 2007.

²⁴ Fotbal. In: *cs.wikipedia.org* [online]. [cit. 2016-09-08]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Fotbal>.

²⁵ Prvním fotbalovým klubem mimo Anglii se stal v roce 1860 Lausanne football and Cricket Club ve Švýcarsku.

²⁶ SCHAFFER, Petr. *Počátky fotbalu ve světě*. Brno, 2007.

²⁷ JELÍNEK, Tomáš. *Analýza pasivních aktivit ve volném čase v rámci kopané v České republice*. Praha, 2014.

Vůbec prvním založeným klubem v Čechách se stala Slavia Praha v roce 1892.²⁸ Ta byla původně cyklistickým odborem, který vzešel z pražského vlasteneckého studentského sdružení „Literární a řečnický kroužek Slavia“ se sídlem ve Vodičkově ulici.²⁹ O rok později vznikl i druhý pražský celek Sparta Praha.³⁰ Po vzniku českého svazu fotbalového v roce 1901 začínají vznikat i další kluby, povětšinou v okolí Prahy. Patřily mezi ně například AFK Karlín, SK Olympia Praha VII, SK Union Žižkov, SK Vyšehrad nebo AC Sparta.³¹

Není proto divu, že na přelomu 19. a 20. století přichází díky studentům fotbal i do Pardubic. Vůbec prvním týmem ve městě se stal Sportovní Klub Pardubice, jenž byl založen v roce 1899.³²

---

²⁸ Původní název Slavie byl SK ACOS Praha (Sportovní klub Akadamičký cyklistický odbor Slavia).

²⁹ SK Slavia Praha. In: *cs.wikipedia.org* [online]. [cit. 2016-09-08]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/SK_Slavia_Praha#Po.C4.8D.C3.A1tek_stolet.C3.AD_a_prvn.C3.AD_sv.C4.9Btov.C3.A1_v.C3.A1lka.

³⁰ Původní název klubu byl AC Královské Vinohrady.

³¹ JELÍNEK, Tomáš. *Analýza pasivních aktivit ve volném čase v rámci kopané v České republice*. Praha, 2014.

³² BROŽ, Radovan. *Kronika pardubického fotbalu*. Klub přátel Pardubicka, 2005. str. 3.

3. Historie AFK Pardubice

3. 1. Zrození klubu

Tým, který je však hlavním předmětem této práce, má své počátky v roce 1910 a byl založen pod názvem Studentské Sportovní Sdružení Pardubice. Jak už název napovídá, do města přivezli fotbal studenti pražských vysokých škol. Klub byl tedy založen skupinkou studentů, a to i přes to, že rakouské zákony tehdy znemožňovaly jakékoliv studentské spolkaření. V těchto počátcích ještě neexistoval žádný výbor, natož pak předseda klubu.³³ Nadšení však tehdy bylo obrovské, alespoň to píše W. Jaňura k příležitosti 25. výročí klubu „*Před prázdninami v r. 1911 zachvátila sportovní myšlenka studentstvo pardubické reálky měrou netušenou. Ty hloučky na chodbách byly první porady, agitátoři pracovali ve všech třídách. Odpoledne se scházelo na staroslavných Olšinkách ve stínu kaštanů u bývalé Hasičské věže, v místech dnešního sokolského Edenu. Scházeli jsme se tam denně, tam se také každý den hrálo. O prázdninách toho roku sehráli jsme jen několik zápasů, nebylo dresů, kopaček, míčů, každý si musel opatřit vše sám.*“³⁴ V roce založení už mělo Sportovní Sdružení ve městě znatelnou konkurenci. To především v podobě SK Pardubice, ale existoval tu i Pardubický team, Meteor, Polaban nebo Polabí Rosice.³⁵ Po roce 1910 spolu se Studentským Sportovním Sdružením Pardubice vznikly ve městě další kluby jako Sparta Pardubice, SK Svítkov či Čechie.³⁶

Další fungování a rozvoj klubu dočasně přerušuje 1. světová válka, která má vliv také na fotbal. Například den po atentátu na Františka Ferdinanda d'Este v Sarajevu se musí odložit turnaj, kterého se mělo mužstvo zúčastnit.³⁷ Během roku 1914 je jmenován předsedou klubu a zároveň kapitánem mužstva J. Novotný, jednatelem klubu se stává W. Jaňura.³⁸ Dne 11. července 1914 byla definitivně ustanovena sestava pro letní sezonu „*Polévka (Jaňura) – Meisner, Tyroch – Matějka, Ran, Mlateček, Přibík – Hamele, Rejnek, Novotný, Zinek, Korda.*“³⁹ Kromě hlavního týmu je díky dochované knize protokolů z let 1914-1915 známá i sestava rezervního týmu. Ta se skládala z těchto hráčů „*Jaňura – Čapek, Gerhardt – Karel,*

---

³³ BROŽ, Radovan. *Kronika pardubického fotbalu*. Klub přátel Pardubicka, 2005. str. 3.

³⁴ SOKA Pardubice, AFK Pardubice, Korespondence, karta 2, IČ 29,

³⁵ Kopaná. In: *Parpedie.cz* [online]. C 2014 [cit. 2016-08-25]. Dostupné z: <http://www.parpedie.cz/cti-zaznam.php?id=kopana>.

³⁶ Tamtéž.

³⁷ SOKA Pardubice, AFK Pardubice, Protokoly o schůzích 1914-1915, kniha 1.

³⁸ Tamtéž.

³⁹ Tamtéž.

*Matějka, Paul – Wilt, Vaněk, Dvořák, Bičík, Popper.*⁴⁰ Ještě téhož roku se stává předsedou klubu Rule a jeho zástupcem Lederer starší. Ten v jedné z výborových schůzí navrhuje, aby se opatřila žádost na podání přihlášky do svazu.⁴¹ Přijetí přihlášky by totiž znamenalo možnost hrát zápasy i s týmy, které byly součástí svazu.

V srpnu 1914 se po zápase v Holicích vzdává své kapitánské funkce J. Novotný, což odůvodňuje slovy „*V zápase se hodně křičelo, což zanechalo velmi špatný dojem.*“⁴² V roce 1914 se stejně jako v následujících letech hraje především s týmy jako SK Svítkov, SK Sparta Pardubice, SK Třebechovice, SK Rychnov nad Kněžnou, SK Přelouč, SK Choceň a SK Králův Dvůr. Kniha protokolů zachycuje také přijetí nových členů pro rok 1915. Patřili mezi ně lidé jako J. Vaněk, V. Kučera nebo V. Svoboda.⁴³ Členská základna se tak pomalu ale jistě začala rozrůstat.

Roku 1917 se Studentské Sportovní Sdružení Pardubice mění především díky J. Řepkovi na Studentskou XI. Pardubice.⁴⁴ Ta hned v další sezoně díky výborným výkonům postupuje do I. A. třídy,⁴⁵ a to navzdory tomu, že nemá vlastní hřiště.⁴⁶ V tomto období za Studentskou XI. nastupují hráči jako Jiří Plachý, budoucí herec Národního divadla, nebo Franta Paul, který se v budoucnu stane operním zpěvákem a kabaretiérem.⁴⁷ Během války mužstvo bohužel ztratí jednoho ze svých členů, bývalého předsedu a kapitána Josefa Novotného.⁴⁸ Zajatím si musí projít Mlateček, J. Rejnk nebo L. Příbík.⁴⁹ To ale není zdaleka vše. Těžké zranění navždy vyřadilo ze sportovní činnosti A. Kordu. Tyroch pak musel válčit na Balkáně, W. Jaňura u Verdunu, Rule pak vystřídal všechny fronty.⁵⁰

Po válce v roce 1918 vznikla Východočeská fotbalová župa a klub byl zařazen do druhé třídy pardubického okresu, kde své soupeře s naprostým přehledem porážel. Tento rok se utkává například se Spartou Pardubice, kterou poráží 2:1. Kuriozitou však bylo, že chvíli po začátku zápasu posílá sudí domácí hráče převléknout. Oba týmy totiž nastoupily v bílých košilích a bylo velice těžké je rozeznat.⁵¹

---

⁴⁰ SOKA Pardubice, AFK Pardubice, Protokoly o schůzích 1914-1915, kniha 1.

⁴¹ Tamtéž.

⁴² Tamtéž.

⁴³ Tamtéž.

⁴⁴ BROŽ, Radovan. *Kronika pardubického fotbalu*. Klub přátel Pardubicka, 2005. str. 7.

⁴⁵ Tehdy 3. nejvyšší fotbalová soutěž na našem území.

⁴⁶ BROŽ, Radovan. *Kronika pardubického fotbalu*. Klub přátel Pardubicka, 2005. str. 7.

⁴⁷ Tamtéž.

⁴⁸ Tamtéž.

⁴⁹ SOKA Pardubice, AFK Pardubice, Korespondence, karton 2, IČ 29.

⁵⁰ Tamtéž.

⁵¹ SOKA Pardubice, AFK Pardubice, Protokoly o schůzích 1914-1919, kniha 6.

3. 2. Budování klubu

Studentská XI. Pardubice 4. září 1921 mění svůj název na AFK Pardubice⁵² a o rok později, 29. července 1922 se slučuje se SK Sparta Pardubice, který po obrovské vichřici přišel o své hřiště na Skřivánku.⁵³ Nejen, že klub dostává název, jenž se pojí s nejslavnější érou, ale také vydatně rozšiřuje své řady. Přestože klub fungoval už od roku 1910, teprve v roce 1922 získal klub společně s Pardubickým Teamem hřiště na pronajatém pozemku Pod Bubenčem, které mu bez pochyby pomohlo k lepším výsledkům.⁵⁴ V roce 1922 odehrálo mužstvo 27 zápasů, ve kterých 14x zvítězilo, 4x remizovalo a 9x odešlo poraženo. Zajímavostí je, že i když vlastnilo své hřiště, hned 20 zápasů odehrálo na hřištích soupeřů.⁵⁵

K 14. lednu 1923 klub eviduje již 176 činných členů, z toho 108 členů jsou hráči. V těchto letech jsou výborové schůze konány každý čtvrtek v klubovně u „Slavie“, přičemž je vyžadována povinná účast předsedy, kapitána mužstva a jednatele klubu. V případě, že se dotyčný nemůže dostavit, musí se předem omluvit.⁵⁶ Na začátku roku 1923 je zároveň zvolen nový předseda klubu, kterým se stává Doleček.⁵⁷ Během roku 1923 nastupuje za „A“ tým Pardubic tato sestava „Červenka – Poláček, Jiráček – Havelka, Přibík, Jiráček II. – Lederer, Bičík, Beck, Čížek, Vystyd.“⁵⁸ Rád bych podotkl, že kromě „A“ týmu reprezentoval klub ještě rezervní „B“ tým, dorostenecký tým a takzvaní „Old boys.“⁵⁹ V knize protokolů z let 1923 – 1926 můžeme najít i plánování zahraničních turné. Na několika výborových schůzích se jednalo o případném turné do Španělska, přičemž první zápas měl AFK odehrát s FC Europa. Zájezd se měl uskutečnit v termínu od 20. března do 5. dubna. Ne všichni však se zájezdem do Španělska souhlasili. Zvláště pak Bičík se obává, že je to velké riziko jak pro klub, tak i pro výbor a zájezd by mohl přinést velké zklamání. Na tento případný zájezd se vyjednávaly i případné posily (Vaniček, Krčma, Švajdlna, Výravský) z SK Pardubice, ale i SK Slavie.⁶⁰ Vzhledem k tomu, že v tomto termínu nakonec byla odehrána klasická mistrovská utkání, zřejmě k zájezdu do Španělska nedošlo. Podobně tomu bylo i se zájezdem do Belgie, kde měl klub už předjednaný zápas s týmem Floridorf FC na konci srpna.⁶¹ Během roku 1923

⁵² Uvažovalo se také o názvech A. C. Pardubice nebo SK Slavia Pardubice.

⁵³ Atleticko-fotbalový klub – AFK Pardubice. In: *Parpedie.cz* [online]. C 2014 [cit. 2015-12-27]. Dostupné z: http://www.parpedie.cz/cti-zaznam.php?id=AFK_Pardubice.

⁵⁴ KLIER, Radek. Historie pardubického Letního stadionu. In: *fkpardubice.cz*. [online]. 27. 1. 2015 [cit. 2016-08-18]. Dostupné z: <http://fkpardubice.cz/news/4709/Historie-pardubickeho-Letního-stadionu.html>.

⁵⁵ SOKA Pardubice, AFK Pardubice, Protokoly o schůzích 1923-1926, kniha 3.

⁵⁶ Tamtéž.

⁵⁷ Tamtéž.

⁵⁸ Tamtéž.

⁵⁹ Tamtéž.

⁶⁰ Tamtéž.

⁶¹ Tamtéž.

předvádělo mužstvo dobré výkony, díky kterým skončilo na 3. místě I. A třídy. Nejlepším střelcem s 10 brankami se stal Přibík.⁶²

Za důležitý mezník klubu je všeobecně považován rok 1924, kdy byl předsedou klubu zvolen MUDr. Prokop Jícha.^{63 64} Hlavně díky němu se klub úplně zkonsolidoval. To jak moc si ho klub vážil, dokládá i jeden z projevů sekretáře W. Jaňury, který byl zaznamenán. „*Jeho jméno, mělo by býti zapsáno zlatým písmem v dějinách našeho klubu, neboť to co v době velmi krátké vykonal pro náš klub, postavilo ho rázem na prvé místo našich nejobětavějších pracovníků, a získalo mu všeobecné oblíbení nejen v řadách vlastních ale i odpůrců.*“⁶⁵

Velkou událostí se v roce 1924 stal zájezd mužstva do Jugoslávie. Ten se konal od 28. července až do 17. srpna 1924 a účastnil se jej předseda Dr. Jícha a 16 hráčů. Během tohoto zájezdu odehrál AFK 6 zápasů, z nichž 2x vyhrál a 4x odešel poražen. Ze všech odehraných zápasů se vyjímá zejména porážka s SK Slavií Sarajevo (0:10). Zde si kapitán stěžoval na neregulérnost zápasu, kterou zavinil asi bahnitý terén a také na neschopného gólmana. Po zápase se Záhřebem (0:5) byla vina opět svalena na brankáře a tvrdou hru domácích. Pozitivem zájezdu byla určitě výhra nad Sarajevský SK (5:1) a také bezvadné chování všech hráčů po dobu celého zájezdu.⁶⁶ Sestava v roce 1924 nastupovala nejčastěji následovně „*Sehnoutka – Strejček, Jiráček – Havelka, Červenka, Veliš – Uhlíř, Hajan, Bičík, Přibík, Řepka.*“⁶⁷

Rok 1924 nebyl ale jen v pozitivěch. Díky velkým výdajům na tenisové dvorce a oplocení hřiště byla hodně zatížena klubová pokladna. Na začátku sezony navíc odešla téměř polovina hráčů, což byl pro klub velký problém. Ve vyjádření klubu byli dokonce tito hráči nazváni „primadonami“. Problém se však podařilo vyřešit zařazením několika dorostenců, kteří rozhodně nezklamali. Osvědčila se tak výborná práce s dorostenci, které se klub usilovně věnoval.⁶⁸ V této sezoně za první mužstvo nastoupilo 46 hráčů, přičemž obrovský dík patří kapitánovi mužstva Přibíkovi, jenž ve 33 zápasech nastřílel 39 branek, což je víc než polovina ze všech dosažených.⁶⁹

---

⁶² SOkA Pardubice, AFK Prdubice, Korespondence, karton 1, IČ 17.

⁶³ SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Protokoly o schůzích 1923-1926, kniha 3.

⁶⁴ Ve skutečnosti byl ale zvolen 16. prosince 1923.

⁶⁵ SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Protokoly o schůzích 1923-1926, kniha 3.

⁶⁶ Tamtéž.

⁶⁷ Tamtéž.

⁶⁸ Tamtéž.

⁶⁹ V sezoně 1924 měl klub pasivní skóre 71:78. Za největší úspěch považována remíza 1:1 s AFK Kolín.

V tomto roce padlo také důležité rozhodnutí o přejítí k profesionalismu nebo zůstat u amatérismu. Klub po těžkém rozhodování zůstal členem Amatérské Unie.⁷⁰

Rok 1925 byl ve znamení klidu a stability. Klub odehrál velice slušnou sezonu, během které porazil například SK Hradec Králové (4:3) nebo remizoval s SK Pardubice (3:3), což mužstvu vyneslo konečné třetí místo. Za zmínku určitě stojí gólový příspěvek Strejčka a Jiráčka, kteří dali shodně 22 branek.⁷¹ V tomto roce přichází i několik novinek. Klubovna u „Slavie“ byla vyměněna za klubovnu u „Pernštejna“. Poprvé také evidujeme placení vstupného.⁷² Klub také vyjednal dohodu o povolení prodeji piva v lahvích a limonád na hřišti, přičemž klub dostával 50% z výdělků.⁷³

Během let 1924 až 1926 probíhala korespondenční výměna mezi belgickým Racing Club Mechelen a AFK (viz obrázek č. 1), které zastupoval sekretář W. Jaňura.⁷⁴ Zájezd do Belgie se sice kvůli špatné finanční situaci Racingu nekonal, nicméně díky této komunikaci se dozvídáme o sportovním, společenském a vojenském působení bývalého brankáře a tehdejšího sekretáře W. Jaňury, který byl velice významnou osobou klubu. Jak se dozvídáme, jeho zdraví nepodlomila válka, které se aktivně účastnil, ale paradoxně jeho milovaný fotbal. V dopise panu Willemsovi píše *„Býval jsem vášnivým hráčem od založení našeho klubu 1910 i v době válečné nezapomněl jsem football pěstovati při každé příležitosti. Vyvážnul jsem šťastně bez nejmenšího úrazu z pětileté vojenské služby 1915 - 20, prodělav tažení na frontě ruské, italské a konečně i francouzské u Verdunu. A vrátiv se opět ke svým klubovým barvám, byl jsem těžce zraněn na pravé noze v srpnu 1920 při fotbalovém zápasu místních klubů, kteréžto zranění mě donutilo vzdát se další fotbalové činnosti a zastávati pouze funkci sekretáře. Jsem úředníkem úctárny Ředitelství pošt a telegrafů v Pardubicích, kde služba končí denně ve 14:30.“*⁷⁵ Kromě těchto zajímavých informací víme, že žádal po panu Willemsovi stručný nástin sportovního dění v Belgii a případně i sportovní časopis.

---

⁷⁰ SOKA Pardubice, AFK Pardubice, Protokoly o schůzích 1923-1926, kniha 3

⁷¹ Tamtéž.

⁷² Vstupné bylo placeno ve čtyřech cenových kategoriích (6, 4, 3 a 1 koruna) viz SOKA Pardubice, AFK Pardubice, Protokoly o schůzích 1923-1926, kniha 3

⁷³ SOKA Pardubice, AFK Pardubice, Protokoly o schůzích 1923-1926, kniha 3

⁷⁴ SOKA Pardubice, AFK Pardubice, Korespondence, karton 1, IČ 20

⁷⁵ Tamtéž.

Obr. č. 1: Korespondence sekretáře Willyho Jaňury s belgickým klubem Racing Club Mechelen, jehož zástupcem byl p. Willems.

V roce 1926 reprezentovali klub především tito hráči „Kréma, Strejček, Jiráček, Řebíček, Poláček, Zahálka, Uhlíř, Červený, Bednařík, Čížek, Buk, Řepka, Klubal, Beránek.“⁷⁶

V dalším roce mužstvo jen potvrdilo dobrou formu z minulé sezony a dosáhlo svého historicky nejvýznamnějšího úspěchu v podobě vítězství ve Východočeském poháru.⁷⁷

Po tomto velkém úspěchu se v následujících letech řešila především výstavba nového Všesportovního stadionu a s tím možný přesun mužstva ze hřiště pod Bubenčem. V roce 1930 bylo hřiště pod Bubenčem bohužel pro AFK definitivně zrušeno a začalo se s výstavbou zmiňovaného stadionu, který je nyní známý především pod názvem Letní stadion. Klub se tak rázem ocitl bez hřiště. Tento problém se díky dlouhé a vyčerpávající komunikaci s městským úřadem Pardubice podařilo vyřešit.⁷⁸ Novým domácím stadionem se pro AFK stalo hřiště

⁷⁶ SOKA Pardubice, AFK Pardubice, Protokoly o schůzích 1923-1926, kniha 3

⁷⁷ Atleticko-fotbalový klub – AFK Pardubice. In: *Parpedie.cz* [online]. C 2014 [cit. 2015-12-27]. Dostupné z: http://www.parpedie.cz/cti-zaznam.php?id=AFK_Pardubice.

⁷⁸ SOKA Pardubice, AFK Pardubice, Korespondence, karton 1, IČ 23.

na Olšinkách, ale mužstvo se tam necítilo doma. Aby také ano, když se o něj dělilo s dalšími kluby, zatímco největší rival SK Pardubice si užíval svého nového stadionu.⁷⁹

Během těchto událostí spojených s výstavbou Všesportovního stadionu se v letech 1929 a 1930 uskutečnily výpravy do Německa. Tam se nejprve fotbalisté AFK utkali 13. října 1929 s místním klubem Dresden Sport-Club.⁸⁰ Přestože se výsledek nedařilo, díky nutnému povolení k zájezdu přes hranice se dozvídáme jiné věci. Konkrétně to jsou informace o každém zástupci, jenž se výpravy účastnil. Kromě jména a data narození zde můžeme najít také bydliště a profesi dotyčného.⁸¹ Dozvídáme se tedy, že v klubu byli hráči, kteří se ve svém každodenním životě živili jako úředníci, strojníci, krejčí nebo stále studovali.⁸² Tým na tento zápas odcestoval ve složení „*Vladimír Přibík (úředník), Josef Jiráček (obuvník), František Beránek (strojník), Antonín Řebíček (poštovní zřízenec), Jaroslav Krátký (poštovní úředník), Vilém Červený (studující), Jindřich Pecka (šofér), František Ponocný (krejčí), Zdeněk Bičík a Jaroslav Havránek (úředníci), Michal Karel (mistr), Tichý Josef (dělník), František Křejský (modelář), Josef Bednařík (mechanik), Josef Němec (strojník) + vedoucí výpravy Willy Jaňura.*“⁸³ Kromě této dochované zprávy lze dohledat i seznam členů AFK z let 1935/36.⁸⁴

Během druhé výpravy do Německa v roce 1930 se AFK utkal s lužickým mistrem Zittauer SC. Tento zájezd skončil obrovským úspěchem. Kromě předváděné hry týmu a zasloužené výhry 3:1 si také vysloužil veliký respekt od německých médií.⁸⁵ To dokládá pozápasová zpráva kde je AFK hodně chválen „*Musí se potvrditi, že AFK Pardubice po jeho včerejším výkonu se jako výborný celek představil a odešel z boje zaslouženě jako vítěz. Během hry byla znatelná převaha Čechů. Zvláště po přestávce zjevila se jejich technická vyspělost v nejjasnějším světle.*“⁸⁶ Velký obdiv pak sklidil hlavně střední záložník Josef Bednařík, ze kterého byl reportér zápasu unešený „*Hosté měli oporu ve svém středním záložníku Bednaříkovi. Ten řídil vlastní útok, tak jak chtěl, ovládal dokonale hru hlavou, jeho přihrávky byly bezvadné a při tom hrál plně fair a s klidem.*“⁸⁷ Hráči zde museli nechat opravdu výborný dojem, protože německý novinář ani na konci chválou nešetřil „*Pardubičtí s jejich vyspělou*

---

⁷⁹ Hřiště na Olšinkách však využíval i rival z SK Pardubice a to do doby než byl Všesportovní stadion hotov.

⁸⁰ SOKA Pardubice, AFK Pardubice, Korespondence, karton 1, IČ 23.

⁸¹ Tamtéž.

⁸² Tamtéž.

⁸³ Tamtéž.

⁸⁴ SOKA Pardubice, AFK Pardubice, Seznamy členů AFK, karton 3, IČ 51.

⁸⁵ SOKA Pardubice, AFK Pardubice, Korespondence, karton 1, IČ 24.

⁸⁶ Tamtéž.

⁸⁷ Tamtéž.

hrou mohou proti každému ligovému mužstvu nastoupiti. S jejich hrou, vytrvalostí, technikou a rychlostí od začátku až do konce hry, musí docílit vždy dobrých výsledků.“⁸⁸

Ještě tohoto roku 1930 tým přichází o jednoho z nejlepších hráčů. Vilém Červený zastávající post útočníka přestupuje do AC Sparta Praha.⁸⁹ O rok později naopak klub přijal do svých řad trochu nevšedně cizince. Stal se jím brankář maďarské národnosti, Zoltán Fűredi.⁹⁰ Již nyní se také kvůli mizernému zázemí na Olšinkách začíná se sbírkou na výstavbu hřiště pod Vinicí.⁹¹ Kolik kdo přispěl lze dohledat ve sběrací listině AFK z let 1934/35 (viz obrázek č. 2).⁹² Většinou se přispívalo 50 korunami, našli se ovšem i lidé co přispěli i 500 korun.

Obr. č. 2: Sběrací listina dobrovolných darů na výstavbu hřiště „pod Vinicí“. Částky se pohybovaly od symbolických 5 korun až po 500 korun. (foto: fkpardubice.cz)

Sběrací listina		Dobrovolné dary		na výstavbu hřiště „pod Vinicí“		A. F. K. PARDUBICE	
čís	Jméno	částka	čís	Jméno	částka	čís	Jméno
	Graubert Rabus	20.-		Grauba Josef	5		
	Gabriel F. J. J. J.	20.-		Klma	10.-		
	Großfel Josef	20.-		Šeb	5.-		
	W. J. J.	10					
	...	20					
	...	16.-					
	...	20.-					
	...	5.-					

Rok 1932 nebyl pro mužstvo vůbec jednoduchým. Klub totiž musel na podzim roku předcházejícího uvolnit několik klíčových hráčů⁹³ na vojnu a další se k nim připojili na jaře roku 1932. Bylo tedy velice obtížné rychle shánět náhradu, popřípadě zařizovat víkendové propustky. V roce 1932 tým nakonec stihl odehrát 34 zápasů, z nichž hned 17 vyhrál, 8 remizoval a 9x odešel poražen, což lze považovat za výborné představení, zvláště pak když přihlédneme ke zmíněným problémům s hráčským kádrem. To vše při skóre 99:86, přičemž

⁸⁸ SOKA Pardubice, AFK Pardubice, Korespondence, karton 1, IČ 24.

⁸⁹ Tamtéž.

⁹⁰ SOKA Pardubice, AFK Pardubice, Korespondence, karton 1, IČ 25.

⁹¹ Tamtéž.

⁹² SOKA Pardubice, AFK Pardubice, Dobrovolné dary na výstavbu hřiště „pod Vinicí“, karton 3, IČ 52.

⁹³ Na vojnu museli například hráči jako Hloupý, Cibulka, Němec, Pecka nebo Starý.

nejlepšími střelci se stali Hloupý (25) s Pilátem (18).⁹⁴ Do paměti všech se určitě zaryly poslední dva zápasy sezony. V předposledním kole hraného 27. listopadu na domácím hřišti pod Vinicí mužstvo naprosto nečekaně a slavně porazilo svého rivala SK Pardubice 4:0, což byla pro příznivce AFK prvotřídní senzace.⁹⁵

V posledním kole pak hrál AFK na půdě dalšího rivala, SK Hradec Králové. Jak prameny dokazují, na zápas přijela i spousta diváku z Pardubic „*Naše mužstvo doprovázelo do Hradce Králové desítky osobních automobilů, motocyklů, mnoho nadšenců jelo na kolách nebo vlakem.*“⁹⁶ Podle všeho mohli diváci sledovat velký boj pardubického mužstva nejen s hradeckými fotbalisty „*Nerovný boj našeho mužstva proti spojeným silám hradeckých sportovců, v nichž prim hrál soudce zápasu, dále mužstvo, župa a konečně obecnost.*“⁹⁷ Tento ostře sledovaný zápas zřejmě i za přispění sudího skončil porážkou 4:7.

V roce 1932 činil obrat týmu okolo 70 000 korun. Klub měl 192 činných členů, jejichž příspěvky činily okolo 15 000 korun. Naproti tomu 263 přispívajících členů přispělo částkou 4 000 korun.⁹⁸

V následujícím roce byl opět pořádán úspěšný dorostenecký turnaj, na který byly pozvány týmy z blízkého okolí.⁹⁹ V tomto roce byly také postaveny pod Vinicí tenisové kurty. Zjistilo se však, že kurty byly vybudovány bez potřebného stavebního povolení a tak byl tenisový odbor nucen zaplatit pokutu 100 korun.¹⁰⁰ Přestože o umístění mužstva v této sezoně nevíme nic, dochovala se alespoň střelecká listina, která dává najevo, jak moc důležitý byl pro mužstvo hráč Hloupý, který vsítil 34 branek. Zdatně mu sekundovalo i duo Pilát (18) – Lexa (17).¹⁰¹

V roce 1934 vybudoval klub vytoužené hřiště pod Vinicí, což oznamuje 10. října v dopise správní radě městské spořitelny.¹⁰² Kromě přestupu našeho odchovance J. Němce z SK Baťa Zlín zpět do AFK stojí za zmínku také dopisování s maďarským týmem Szeged FC o případném přátelském utkání.¹⁰³

---

⁹⁴ SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Korespondence, karton 1, IČ 26.

⁹⁵ Tamtéž.

⁹⁶ Tamtéž.

⁹⁷ Tamtéž.

⁹⁸ Tamtéž.

⁹⁹ Turnaje se účastnily tyto týmy: AFK Pardubice, SK Pardubice, Novo FK Pardubice, SK Čivice, SK Heřmanův Městec, Slavoj Pardubice, Team Pardubice, AFK Chrudim, Sezemice, Svítkov a SK Dřenice.

¹⁰⁰ SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Korespondence, karton 1, IČ 27.

¹⁰¹ Tamtéž.

¹⁰² SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Korespondence, karton 1, IČ 28.

¹⁰³ Tamtéž.

3. 3. Nejslavnější éra

Důležitost vlastního hřiště se dostavila hned v roce 1935, kdy klub vybojoval postup do divize Českého venkova.¹⁰⁴ Tento rok odehrálo mužstvo 33 zápasů, včetně 11 divizních, ve kterých se střelecky nejčastěji prosadili hráči jako Pilát (19), Říha (17), Lexa, Brabenec a Vaněk (15). Z dalších hráčů, kteří se postarali o tento mimořádný úspěch, musíme určitě jmenovat také Křejského, Másla, Lexu II., Beránka, Anderleho, Kmonička nebo Sedláka.¹⁰⁵ Radost však netrvala dlouho, protože ještě týž rok nezkušený tým sestoupil zpět do 1. A. třídy.

Tam ale skvěle složený tým dlouho nezůstal a hned v roce 1936 zase suverénně postoupil do divize. Mimo jiné, 1. července 1936 do AFK Pardubice přestoupila z SK Skuteč pozdější legenda klubu, Jiří Zástěra.¹⁰⁶ V sezoně 1936/37 za AFK nejčastěji nastupovali hráči jako „*Starý, Křejský, Tábořský, Elexhauser I. a II., Kmoniček, Říha, Vaněk, Beránek, Vaníček, Brabenec, Hanousek, Zástěra a Pilát.*“¹⁰⁷

Zřejmě nejlepší období pardubický klub prožil v letech 1938 – 1940, kdy třikrát za sebou vyhrál východní divizi a účastnil se tak kvalifikačních bojů o postup do státní ligy.¹⁰⁸ Přes skvělé výkony se týmu poslední krok nakonec nepodařilo uskutečnit a vždy jeho snažení skončilo v barážových zápasech. I když AFK postup do ligy nevyšel, může se pyšnit jinými úspěchy. Například v roce 1938 mužstvo odehrálo 35 zápasů a pouze 3x odešlo poraženo. V těchto slavných letech nestačil na AFK ani jejich severní soused z Hradce Králové, který během roku 1938 odehrál s AFK 4 zápasy. V těch byl deklasován při konečném skóre 20:2 pro pardubický celek.¹⁰⁹ Za AFK nejčastěji nastupovala tato sestava: „*Starý, Tábořský, Pospíšil, Kmoniček, Eleschauser I. a II., Tichý, Pilát, Jandík, Říha, Jirout, Tezner, Pivec.*“¹¹⁰ Nejlepšími střelci sezony roku 1938 se stali fotbalisté Říha (33), Pilát (29) a Zástěra (24).

Vzhledem k politické situaci, která v zemi a v celé Evropě panovala, došlo nejprve ke zrušení a poté k omezení konání výborových schůzí. Těch se mohlo účastnit maximálně 10 osob.¹¹¹

Rok 1939 přinesl klubu jedno z nejslavnějších vítězství. Toho hráči AFK dosáhli při kvalifikačních bojích o postup do ligy nad Bohemians Praha. Ačkoliv byl pardubický tým

---

¹⁰⁴ V té době byla divize Českého venkova 2. nejvyšší soutěží.

¹⁰⁵ SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Korespondence, karton 2, IČ 29.

¹⁰⁶ SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Korespondence, karton 2, IČ 30.

¹⁰⁷ SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Protokoly o schůzích 1936-1939, kniha 4.

¹⁰⁸ Tamtéž.

¹⁰⁹ SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Korespondence, karton 2, IČ 32.

¹¹⁰ Tamtéž.

¹¹¹ Tamtéž.

velkým outsiderem, dokázal doma pražský celek porazit v poměru 6:3, načež byli hráči podepsaní pod tento úspěch oslavováni i v tisku.¹¹² Z něj se dozvídáme také nějaké podrobnosti o jednotlivých hráčích. Například o brankáři Novákovi bylo napsáno „*Povoláním soukromý úředník, hraje již football 15 let. Je mu nyní 27 roků. Říkají mu úředník budoucnosti, neboť je v podniku tohoto jména. Má velikou smůlu neboť byl již třikrát v nemocnici pro zranění, posledně v Olomouci. Je odchovancem Slavojce a také čas hrál za SK.*“¹¹³ O záložníkovi Kmoníčkově pak následující „*Kmoníček, levý halv, povoláním natěrač, přišel z Novo Pardubice. Je mu 27 let. Hrál jednou za Vojenskou XI. ČSR proti Rumunsku a od té doby prý mu proto říkají – Bulhar.*“¹¹⁴

Ve válečném období nastaly pro AFK a vlastně celý pardubický fotbal paradoxně nejlepší roky v historii. Neznamená to však, že by se klubu nedotkla žádná omezení nebo zákazy. Naopak v pramenech SOkA Pardubice nalézáme důkazy například o tom, že zápasy se mohly pořádat pouze s týmy, které sídlí do vzdálenosti 50km, přičemž se měla výprava chovat tiše a nenápadně.¹¹⁵ Následně od 1. září 1944 byly zakázány všechny soutěžní zápasy. Byly dovoleny pouze zápasy přátelské, a to v okruhu 30 km.¹¹⁶ V neposlední řadě byl klubu 22. července 1940 poslán dopis od městského úřadu Pardubice, který jednoznačně zakazoval jakoukoliv účast Židů na sportovních akcích „*Bylo zjištěno, že Židé se ve velkém počtu zúčastňují různých sportovních podniků jako diváci, což je zcela nepřijatelné.*“¹¹⁷ Přikázalo se tedy, aby podniky nebyly židovské komunitě přístupné a pořadatelé byli nuceni jejich vstupu zamezit. Plakáty, které zvaly na sportovní akce, musely obsahovat česko-německé nápisy „*Juden unzugänglich – Židům nepřístupno!*“¹¹⁸

Ani samotní hráči neměli na různých ustláno. Pokud nebyli nasazeni, museli velice tvrdě pracovat, většinou 12 hodin denně, včetně nedělí.¹¹⁹

Sezona 1940/41 ještě nenaznačovala, že začne postupný pád AFK. V divizi se mužstvo umístilo na slušném 3. místě. Tým však opouští dlouholetý hráč Karel Říha, který na půlroční hostování odchází do Novoměstský SK Chrudim, což je pro tým ztráta.¹²⁰ Pozornost si svými

---

¹¹² SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Protokoly o schůzích 1936-1939, kniha 4.

¹¹³ Tamtéž.

¹¹⁴ Tamtéž.

¹¹⁵ SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Korespondence, karton 2, IČ 33.

¹¹⁶ SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Valná hromada, karton 3, IČ 45.

¹¹⁷ SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Korespondence, karton 2, IČ 33.

¹¹⁸ Tamtéž.

¹¹⁹ SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Valná hromada, karton 3, IČ 45.

¹²⁰ SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Korespondence, karton 2, IČ 34.

výkony určitě zaslouží kanonýr Pivec, jenž dokázal svým soupeřům daný rok vstřelit 39 branek. Slušně si vedli i Elexhauser K. (18) a Provazník (16).¹²¹

Sezona 1941/42 se nese v podobném duchu jako ta předchozí, když tým opět obsazuje 3. příčku divize. Z rutiny snad vybočuje jen zpráva ze zápasu s SK Polaban Nymburk, podle níž se hráč AFK Jiří Kmoníček po zápase pustil do rozhodčího Bendy, který evidentně zápas nezvládl. Kmoníček na sudího údajně volal: „*Vy jste lotr a zasluhoval byste pár facek*“ načež vnikl do kabiny rozhodčích a pokračoval: „*já ti tu jednu vpálím zde v kabině.*“¹²² Není proto divu, že se toto chování dostalo až před disciplinární komisi. Kromě tohoto výstupu bylo podáno také trestní oznámení na Jaroslava Řepku za zvýšení vstupného na kluziště.¹²³ V těchto válečných letech je tým doplněn o kvalitní hráče, jako byli bratři Pospíšilové, Ujec, Horák nebo Hanč.¹²⁴

V roce 1943 končí tým na 10. místě, což ještě stále stačilo na záchranu. Jasně nejlepším hráčem týmu byl opět střelec Pivec, který nastřílel skvělých 33 branek a těžko si představit pardubický tým bez jeho služeb.¹²⁵ Vypíchnout určitě můžeme výhru AFK nad Hradcem Králové (3:1) z 16. května 1943.¹²⁶ Každopádně ročník 1942/43 byla předzvěst toho, co muselo nevyhnutelně přijít. Tolik obávaný sestup z divize přichází o rok později a nic s tím nenadělal ani Pivec, který opět jako jeden z mála nezklamal a nastřílel 24 branek. Ani to ovšem nepomohlo a tým skončil na 11. tedy sestupovém místě. Jedna z mála radostí byla pohárová výhra nad SK Pardubice 3:2. Ta ovšem už nic neřešila, protože první zápas mužstvo prohrálo 1:8 a bylo vyřazeno.¹²⁷

3. 4. Úpadek

Vyjma jedné sezony 1945/46 se tým až do roku 1949 držel v divizi. Neobsazoval sice už přední pozice, nicméně zachovával si solidní výkonnost, čímž si dělal dobré jméno. V sezoně 1946/47 si vybojovala postup zpět do divize tato sestava „*Ullrich, Horák, Kmoníček, Novák, Ujec, Škoda, Rašťák, Adámek, Mejzlík, Provazník, Pivec a Krejčík.*“¹²⁸ Málokdo ví, že hráč Pivec byl ve skutečnosti ještě mnohem lepším stolním tenistou. V tomto sportu získal

---

¹²¹ SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Korespondence, karton 2, IČ 34.

¹²² SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Korespondence, karton 3, IČ 35.

¹²³ Tamtéž.

¹²⁴ BROŽ, Radovan. *Kronika pardubického fotbalu*. Klub přátel Pardubicka, 2005. str. 23.

¹²⁵ SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Valná hromada, karton 3, IČ 44.

¹²⁶ SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Valná hromada, karton 3, IČ 45.

¹²⁷ Tamtéž.

¹²⁸ BROŽ, Radovan. *Kronika pardubického fotbalu*. Klub přátel Pardubicka, 2005. str. 29.

na světových šampionátech 3 bronzové medaile.¹²⁹ Dalším zajímavým hráčem týmu byl brankář R. Ullrich, který se aktivně věnoval mnoha sportům. Kromě toho, že příležitostně hrál záložníka, také závodil v atletice, boxu nebo chytal za hokejový tým.¹³⁰

Po únoru 1948, tedy v době častých reorganizací byl AFK sloučen se Spartou Pardubice do Sparty Pardubice, čímž zanikl název AFK, a tím také končí symbolicky nejslavnější éra klubu. Protože pak přichází zmíněná sezona 1949 a sestup až do 4. nejvyšší soutěže. Tým pak sice postoupí a několik let se drží v 3. nejvyšší soutěži, navázat na předchozí úspěchy se mu však nedaří.¹³¹ Tento ústup ze slávy si vysvětlují především odchodem starších kvalitních hráčů a zároveň nedostačujícím doplněním mladých hráčů z dorosteneckého mužstva. Vliv na to ale určitě měl i severní soused z Hradce Králové. Ten se postupně zlepšoval a pak i přetahoval hráče z Pardubic.

Roky 1949 respektive 1950 nám vlastně přinesly střídání stráží na pozici nejúspěšnějšího sportu v Pardubicích. Pokud nebudeme počítat uměle vytvořený vojenský klub Duklu Pardubice, který v lize působil do roku 1960, tak fotbal byl na velkém ústupu. Místo na výsluní si tak v roce 1950 získává hokejový klub, který právě v tomto roce postoupil do nejvyšší hokejové ligy, ze které už nikdy nesestoupil.¹³² Během 50. let zde hraje fotbal i řada hokejistů včetně Horymíra Sekery, Dvořáčka, Danihelky, Macha, Kobranova, Novotného, Bartoně nebo Špačka.¹³³

V roce 1953 se opět mění název, tentokrát na Spartak Pardubice. Dlouhodobé spojení s podnikem Tesla přineslo v roce 1956 další změnu názvu na Spartak – Tesla Pardubice.¹³⁴ V týmu se na trenérských postech objevují hráči ze slavné válečné éry včetně Říhy, Škody nebo Provazníka.¹³⁵

Důležitý moment se udál 1. ledna 1960, kdy se sloučily dva nejslavnější pardubické kluby. Tatran, pokračovatel tradice SK Pardubice a Spartak-Tesla, tedy pokračovatel tradice AFK. Toto sjednocení mužstev dalo vzniknout TJ Tesla Pardubice.¹³⁶ Slavná léta se však i přes toto spojení nevrací.

---

¹²⁹ BROŽ, Radovan. *Kronika pardubického fotbalu*. Klub přátel Pardubicka, 2005. str. 29.

¹³⁰ Tamtéž.

¹³¹ Kopaná. In: *Parpedie.cz* [online]. C 2014 [cit. 2016-08-17]. Dostupné z: <http://www.parpedie.cz/ci-zaznam.php?id=kopana>.

¹³² Historie v kostce. In: *hcdynamo.cz* [online]. 30.3.2016 [cit. 2016-07-19]. Dostupné z: <http://www.hcdynamo.cz/zobraz.asp?t=historie>.

¹³³ BROŽ, Radovan. *Kronika pardubického fotbalu*. Klub přátel Pardubicka, 2005. str. 33.

¹³⁴ FK Pardubice. In: *cs.wikipedia.org* [online]. [cit. 2015-12-30]. Dostupné z https://cs.wikipedia.org/wiki/FK_Pardubice.

¹³⁵ BROŽ, Radovan. *Kronika pardubického fotbalu*. Klub přátel Pardubicka, 2005. str. 33.

¹³⁶ FK Pardubice. In: *cs.wikipedia.org* [online]. [cit. 2015-12-30]. Dostupné z https://cs.wikipedia.org/wiki/FK_Pardubice.

Pod vedením bývalého brankáře Horáka přichází jeden z mála úspěchů této neslavné kapitoly klubu. V únoru 1964 se v poháru dostává s týmem daleko a může si tak zahrát proti pražské Dukle, která je v té době na vrcholu sil a jednoznačně nejlepším týmem na našem území. Proti svému slavnému soupeři nastoupila Tesla v sestavě „*Spal, J. Kovárník, Meduna, Rotter, Kmošek, Hauk, Zd. Kovárník, Sládeček, Loskot, Koudelka, Pleskot.*“¹³⁷ Soupeř značných kvalit byl nad síly Tesly a vyhrál v Pardubicích 3:0. V tomto období měla Tesla ve svém středu opět po letech zahraniční posilu. Dva roky zde totiž skvěle hájil barvy Tesly ghanský fotbalista Aaron Clarksson.¹³⁸

Bohužel pardubický fotbal upadal stále do větší krize a klub se dalších 30 let pohyboval pouze v krajských soutěžích. Více než úroveň fotbalu se spíše měnil obraz sportovního areálu pod Vinicí, jenž se na konci šedesátých let začal modernizovat. Klub vedou od roku 1968 například Zd. Jirkovský nebo J. Petráň.¹³⁹ Mužstvo je sice doplňováno svými odchovanci, ale výsledky nepřicházejí. Právě naopak, v roce 1975 padá Tesla z krajského přeboru, kam se vrátí zase až v sezoně 1983/84. Tam se jí dařilo docela dobře, což vyvrcholilo v roce 1987, kdy krajský přebor opanovala a postoupila do divize.¹⁴⁰ O tento vzestup se postarali hráči jako „*Pochobradský, Roušal, Valenta, Capoušek, Dědek, Feko, Heger, Jarkovský, Korbel, Kristl, Ujec, Krpata, Laštůvka, Marek, Petráň, Příhoda, Řezníček, Zdanovec, Shejbal, Svoboda, Voříšek nebo Smolný.*“¹⁴¹ Svou zásluhu na tom určitě nesou trenéři Bolek a Kukla. V divizi, tedy 4. nejvyšší soutěži zaznamená mužstvo nejlepší výsledek hned první rok po postupu, když skončí na druhém místě.¹⁴²

V dalších letech mužstvu rozhodně nepomáhají rozepře mezi týmem a trenéry, což je vidět i na stagnujících a stále se horšících výsledcích. Kromě časté obměny trenérů se v klubu protočí i velké množství hráčů.¹⁴³ Týmu nepomohla ani změna názvu v roce 1993 na FC Pard Pardubice a následně v roce 1996 na FK Tesla Pardubice. Vše vyvrcholí v sezoně 1995/96, kdy mužstvo sestupuje zpět do Východočeského přeboru a o dva roky později do I. A třídy, což je v té době až 6. nejvyšší soutěž v zemi.¹⁴⁴ Na úplné dno dopadl slavný klub o rok později. To když v roce 1999 spadl do I. B třídy, což byla pro klub, co naháněl

---

¹³⁷ BROŽ, Radovan. *Kronika pardubického fotbalu*. Klub přátel Pardubicka, 2005. str. 33.

¹³⁸ Tamtéž.

¹³⁹ BROŽ, Radovan. *Kronika pardubického fotbalu*. Klub přátel Pardubicka, 2005. str. 36.

¹⁴⁰ FK Pardubice. In: *cs.wikipedia.org* [online]. [cit. 2015-12-30]. Dostupné z https://cs.wikipedia.org/wiki/FK_Pardubice.

¹⁴¹ BROŽ, Radovan. *Kronika pardubického fotbalu*. Klub přátel Pardubicka, 2005. str. 36.

¹⁴² FK Pardubice. In: *cs.wikipedia.org* [online]. [cit. 2015-12-30]. Dostupné z https://cs.wikipedia.org/wiki/FK_Pardubice.

¹⁴³ BROŽ, Radovan. *Kronika pardubického fotbalu*. Klub přátel Pardubicka, 2005. str. 36.

¹⁴⁴ BROŽ, Radovan. *Kronika pardubického fotbalu*. Klub přátel Pardubicka, 2005. str. 37.

ve válečných letech všem soupeřům strach, obrovská potupa. Čest pardubickému klubu a fotbalu tak zachraňovala mládežnická akademie, která vychovala několik skvělých hráčů.¹⁴⁵ Ti však neměli v Pardubicích seniorský klub, za který by mohli nastupovat a tak si pardubické talenty rozdělovaly ligová mužstva v čele s Hradcem Králové, který byl pro zdejší mládežníky nejvýhodnější destinací.¹⁴⁶

3. 5. Znovuzrození

Jedním ze zlomových momentů k obrození klubu byla sezona 2005/06, kdy se FK Tesla Pardubice sloučila s FC Lokomotivou Pardubice a získala tak zpět divizi, ve které působila dalších 5 let, než si vybojovala postup do ČFL.¹⁴⁷ Pro současný fotbal v Pardubicích byl bezesporu důležitý rok 2008. V tomto roce se v jednu organizaci sloučily FK Tesla Pardubice, FK Junior Pardubice a MFK Pardubice. Tím došlo ke konečnému sjednocení pardubického fotbalu po více než 109 letech jeho existence. Sjednocením také současně klub získal aktuální název FK Pardubice.¹⁴⁸

Toto sloučení klubu výrazně pomohlo a po výborných výkonech se už v sezoně 2012/13 mohl chlubit druholigovou příslušností. Vzhledem ke stále rostoucí kvalitě a významu klubu není beznadějně ani působení v nejvyšší soutěži. O co nejlepší výsledek v letošní sezoně 2016/17 bojují hráči jako Knobloch, Jedlička, Kudrna, Jeřábek, Řezníček, Pospíšil, Ladra, Zavadil, Fousek, Kayamba nebo Kovář.¹⁴⁹

---

¹⁴⁵ Martin Hašek, Lukáš Adam, nebo Jiří Kaufman.

¹⁴⁶ BROŽ, Radovan. *Kronika pardubického fotbalu*. Klub přátel Pardubicka, 2005. str. 38.

¹⁴⁷ FK Pardubice. In: *cs.wikipedia.org* [online]. [cit. 2015-12-30]. Dostupné z https://cs.wikipedia.org/wiki/FK_Pardubice.

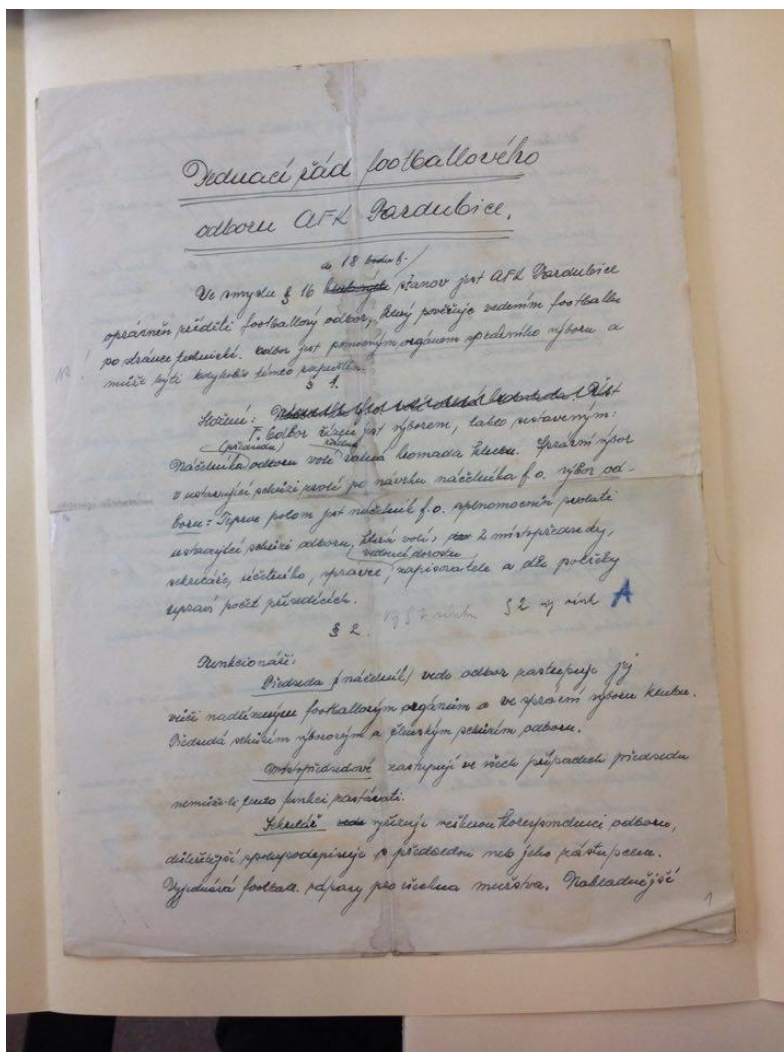
¹⁴⁸ Tamtéž.

¹⁴⁹ FK Pardubice – statistiky – FNL -2016/17. *fkpardubice.cz* [online]. 18.7.2016 [cit. 2016-09-06]. Dostupné z: http://fkpardubice.cz/tym/a-tym/statistiky?sort=Min&soutez_id=91.

3. Jednací řád fotbalového klubu AFK Pardubice

Pro každý tým je nezbytné mít jednací řád. Ten stanovuje pravidla, kterými by se měli řídit všichni členové daného klubu. Nechybí ani fotbalovému klubu AFK Pardubice. Jelikož jednací řád se neustále vyvíjí a inovuje, je těžké ho sjednotit do obecné roviny. Proto použijí informace pouze z jednoho jednacího řádu (viz obrázek č. 3), konkrétně toho z roku 1921.¹⁵⁰

Obr. č. 3: Jednací řád
fotbalového odboru AFK
Pardubice z roku 1921.

Tento řád nám nabízí informace toho charakteru, že klub AFK Pardubice je oprávněn zřídit fotbalový odbor, který je pověřen vedením fotbalu zejména po technické stránce. Zároveň je však uvedeno, že je pouze pomocným orgánem správního výboru a může být kdykoliv

¹⁵⁰ SOKA Pardubice, AFK Pardubice, Jednací řád fotbalového odboru AFK Pardubice, karton 1, IČ 14.

rozpuštěn.¹⁵¹ Dozvídáme se zde také, jakým způsobem tehdy mělo proběhnout sestavení výboru. „Náčelníka (předsedu) odboru volí řádná valná hromada klubu. Správní výbor v ustavující schůzi zvolí po návrhu náčelníka fotbalového odboru výbor odboru: Teprve potom jest náčelník fotbalového odboru zplnomocněn svolati ustavující schůzi odboru, která volí: 2 místopředsedy, sekretáře, účetního, správce, vedoucího dorostu, zapisovatele a dle potřeby upraví počet přísedících.“¹⁵²

3.1. Složení fotbalového odboru

Kromě samotných hráčů a trenéra jsou v každém týmu důležití i lidé, kteří na první pohled nejsou vidět, ale bez nich by klub nemohl fungovat. Spis, který nám pomohl nahlédnout na to, jak probíhala volba výboru, nám také ukáže to, jak byly jednotlivé pozice v klubu definovány a jaké měli povinnosti. Je nutné podotknout, že od roku 1921, ze kterého je tento jednací řád, se řady zaměstnanců ve velkém rozšířily. Nicméně je to krásná ukázka toho, jak skvěle dokáže klub fungovat, aniž by na to bylo potřeba velké množství lidí. Klub se tedy skládal z těchto pozic:

- Předseda „Vede odbor, zastupuje jej vůči nadřízeným fotbalovým orgánům ve správním výboru klubu. Předsedá schůzím výborovým a členským schůzím odboru.“¹⁵³
- Místopředsedové „Zastupují ve všech případech předsedu, nemůže-li tuto funkci zastávat.“¹⁵⁴
- Sekretář „Vyřizuje veškerou korespondenci odboru. Důležitější spolupodepisuje s předsedou nebo jeho zástupcem. Vyjednává fotbalové zápasy pro všechna mužstva.“¹⁵⁵

---

¹⁵¹ SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Jednací řád fotbalového odboru AFK Pardubice, karton 1, IČ 14.

¹⁵² Tamtéž.

¹⁵³ Tamtéž.

¹⁵⁴ Tamtéž.

¹⁵⁵ Tamtéž.

- Účetní „*Vede v jednoduché pokladní knize přehled hospodaření fotbalového odboru. Jest povinen každý měsíc veškeré přebytky vyúčtovat a předati pokladníkovi správního výboru.*“¹⁵⁶
- Správce „*Opatruje a vede stále v patrnost rekvizity fotbalového odboru. Jakoukoliv změnu, ztrátu, dary hlásí v nejbližší výborové schůzi. Hráčům může zapůjčiti rekvizity k vlastnímu uschování jen v případech ojedinělých a jen na řádně vystavenou stvrzenku.*“¹⁵⁷
- Vedoucí dorostu „*Vede veškerou dorosteneckou agendu. Jest povinen postarati se o dostatečný počet dorostenců, v saizoně je náležitě zaměstnávat nejen zápasy ale i pravidelnými trainingy. Zastupuje klub v župní dorostenecké komisi. Vzhledem k mimořádnému významu této funkce, jsou všichni členové fotbalového odboru na vyzvání předsedy povinni práci vedoucího dorostu všemožně podporovati a jemu usnadnit.*“¹⁵⁸
- Zapisovatel „*Zaznamenává všechna rozhodnutí fotbalového odboru, výsledky zápasů všech mužstev, jakož i návštěvu výborových schůzí. V následující schůzi přečte zápis schůze poslední a nechá tento ověřiti předsedou nebo jeho zástupcem.*“¹⁵⁹

3.2. Pravomoci a účel fotbalového klubu

Kromě zaměstnanců musí své povinnosti plnit i samotný klub. To znamená, že tato část bude věnována tomu, jaké měl klub pravomoci a jaký účel měl plnit. V jednacím řádu pak můžeme najít tyto definice:

---

¹⁵⁶ SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Jednací řád fotbalového odboru AFK Pardubice, karton 1, IČ 14.

¹⁵⁷ Tamtéž.

¹⁵⁸ Tamtéž.

¹⁵⁹ Tamtéž.

- Fotbalový odbor „*pečuje o rozkvět a rozmach fotbalového sportu a klubu. Pořádá fotbalové zápasy, závodních i dorosteneckých mužstev, případně fotbalové turnaje, dohlíží na všechny své členy v životě sportovním i soukromém, stará se o řádnou přípravu (trainings) všech členů. Sestavuje před zápasem mužstva, zvláštní péči věnuje dorostenecké výchově.*“¹⁶⁰

Tato definice z roku 1921 nám tedy ukazuje, že fotbalový odbor neřešil pouze zápasy, tréninky a vše s fotbalem spojené, nýbrž se také staral o to, jak si členové klubu počínali i ve svém soukromém životě. To je oproti současnosti trochu rozdíl, protože ve většině případů klub hráčům do soukromých záležitostí nezasahuje.

- V otázce financí je klub závislým na správním výboru, kterému by měl předkládat veškeré žádosti o dotace. Správnímu odboru by měl odvádět veškeré přebytky z fotbalových zápasů.¹⁶¹
- Fotbalový výbor může také rozhodovat o trestech hráčů, kteří se provinili jakýmkoliv způsobem proti řádu a pravidlům fotbalu, či disciplíně. Tresty mohly vypadat následovně: důtka, vyřazení ze závodní činnosti, diskvalifikace, a návrh na vyloučení hráče z klubu. Ten se pak může odvolat ke správnímu výboru.¹⁶²

V tomto směru se jednací řád za téměř stovku let nezměnil. Změnila se pouze benevolentnost a způsob potrestání, který je na rozdíl od roku 1921 především ve finanční rovině.

- Schůze se konají pravidelně týdně, v den určený na počátku roku. Přístup na schůzi mají všichni členové klubu včetně dorostenců.¹⁶³
- Povinnosti a práva hráčů – Mají užívat majetku dle směrnic správního výboru a účastnit se zápasů pouze pod jménem klubu. V žádném případě nepřipadá

---

¹⁶⁰ SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Jednací řád fotbalového odboru AFK Pardubice, karton 1, IČ 14.

¹⁶¹ Tamtéž.

¹⁶² Tamtéž.

¹⁶³ Tamtéž.

v úvahu následující provinění „*Bez výslovného souhlasu fotbalového odboru nesmí žádný hráč a dorostenec startovati v barvách jiného klubu.*“¹⁶⁴ Každý hráč je ale také oprávněn přednést jakoukoliv stížnost ve výboru fotbalového odboru.

- Co se přestupů týče, tak o nich rozhoduje především fotbalový odbor, ale pak vše ohlašuje správnímu výboru.¹⁶⁵

---

¹⁶⁴ SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Jednací řád fotbalového odboru AFK Pardubice, karton 1, IČ 14.

¹⁶⁵ Tamtéž.

5. Fotbalový klub z pohledu hráče

Nyní se dostáváme ke kapitole, která nám nabídne pohled hráče na různé věci, jenž s klubem a fotbalem neoddělitelně souvisí. Zaměříme se na to, jak hráči vnímají svět financí a také fanoušky. Tato část je vlastně předkapitolou k dalšímu pokračování práce, která díky tomu více vynikne. Vychází především z osobních zkušeností hráčů.

5. 1. Finance

Finance ovlivňují mnoho věcí a ani fenomén jako je fotbal není výjimkou. Bavíme-li se o profesionálech, pak jsou peníze to hlavní, oč ve fotbale jde. Ano, hráče ve velké většině fotbal baví, ale na této úrovni jsou peníze to klíčové. Jak tedy hráči vnímají finance a jak se k tomuto tématu staví?

Pro drtivou většinu profesionálních fotbalistů jsou peníze z fotbalu něco, co má v první řadě zajistit je samé, popřípadě jejich rodiny. Tím se od prodavaček v supermarketech, právníků nebo instalatérů ničím neliší. To, kolik hráči dostávají peněz už je jiná věc. Hodně lidí si myslí, že fotbalisté jsou zbytečně přepláceni. Toto všeobecné stanovisko podpořil například William Gaillard, bývalý poradce bývalého šéfa UEFA Michela Platiniho „*ve fotbale existuje iluze, že se peníze vždy někde seženou. Vidíme velkokluby s dostatkem finančních prostředků, které mají přesto finanční problémy a nejsou schopné dostát svým závazkům. Ještě větším problémem je přeplácení hráčů. Chtěli bychom situaci ve fotbale vrátit na úroveň normálně řízeného podniku.*“¹⁶⁶ Do svých řad také nelitostně páčil i španělský záložník slavného Manchesteru United Juan Mata, který se nechal slyšet, že fotbalisté si žijí ve své vlastní realitě, která je obyčejným lidem hodně vzdálená „*fotbal přináší na této úrovni vynikající odměny. Je to, jako bychom žili ve vlastní bublině. Ve srovnání se zbytkem společnosti vyděláváme šílené a nemravné částky. Je to nepochopitelné.*“¹⁶⁷ On sám nejlépe ví, o čem mluví. V roce 2014 přestoupil do Manchesteru United za 37 miliónů liber a týdně pobírá kolem 150 tisíc liber. „*Vzhledem k fotbalovému světu беру normální plat, ale vzhledem k 99,9% Španělska a celého*

---

¹⁶⁶ ČEPICKÝ, Vít. Problémem evropského fotbalu je přeplácení hráčů, říká Gaillard. In: *Česká televize*. [online]. 8. 11. 2011 [cit. 2016-07-19]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/sport/fotbal/142269-problemem-evropskeho-fotbalu-je-preplaceni-hracu-rika-gaillard/>.

¹⁶⁷ Mata vypálil do vlastních řad: Žijeme v bublině, bereme nemravné peníze. In: *iDnes.cz* [online]. 25. 4. 2016 [cit. 2016-07-19]. Dostupné z: http://fotbal.idnes.cz/juan-mata-o-premrstonych-platech-fotbalistu-fmz-/premier-league.aspx?c=A160425_151811_premier-league_dc.

*světa jde o šílenou sumu.*¹⁶⁸ Podle Maty je v této době pro majitele klubu důležitější obchod, než samotná hra „*Nelíbí se mi, že obchod je pro majitele klubu důležitější než samotná hra a fanoušci. Pro mě je hlavní trénink a zápasové bitvy. To na fotbale miluji. Nebránil bych se snížení platu, pokud by to znamenalo, že fotbal bude méně o obchodu a více o hře.*“¹⁶⁹ Juan Mata je však jeden z mála fotbalistů, kteří se dokázali k této věci postavit čelem a říci svůj názor.

Je pravdou, že hráči v nejlepších klubech vydělávají ohromné částky, které jsou přehnané, nicméně je to spíše špička ledovce, protože 99% profesionálních fotbalistů si může o takových sumách jen nechat zdát. Například v nejvyšší české soutěži se v roce 2013 rozhodly Teplice zveřejnit platy.¹⁷⁰ Díky tomuto kroku se veřejnost mohla dozvědět, na jaké částky si zhruba fotbalisté v českých podmínkách přijdou. Teplice dělí své fotbalisty do šesti platových úrovní, od dorostenců, kteří si přijdou na pár tisíc, až po klíčové hráče, kteří vydělávají i 90 tisíc korun. Průměrný hráč Teplického týmu si tak přijde na 50 tisíc korun měsíčně.¹⁷¹ Když to pak srovnáme se sumami, které se objevují na kontech špičkových hráčů v zahraničí, tak v české lize nemůžeme o nějakém přeplácení mluvit. Musíme si totiž také uvědomit, že fotbalem si většina hráčů vydělává nějakých 15 let, poté se přísun peněz z fotbalového prostředí více méně zastaví.

I spousta vydělaných peněz vám však nemusí stačit, pokud s penězi nedokážete řádně hospodařit. Zářným příkladem je anglický gólman David James. Ten si neustále kupoval nové a nové věci. Jak říká jeho spoluhráč Stan Collymore „*zaprášily se mu boty, vyhodil je a koupil si nové. Odřel auto a hned druhý den si pořídil nový model.*“¹⁷² David James přitom vydělal jen fotbalem 20 milionů liber (zhruba 700 milionů korun), vlastnil sedm luxusních nemovitostí, měl exkluzivní smlouvu na televizní komentování se společností BT, a stejně zbankrotoval, i kvůli hráčské vášni.¹⁷³ Hazard však není doména jen „bohatých“ sportovců. V českém prostředí se v minulosti vědělo například o Tomáši Řepkovi nebo Ivanovi Hodúrovi. Druhý

---

¹⁶⁸ Mata vypálil do vlastních řad: Žijeme v bublině, bereme nemravné peníze. In: *iDnes.cz* [online]. 25. 4. 2016 [cit. 2016-07-19]. Dostupné z: http://fotbal.idnes.cz/juan-mata-o-premrstonych-platech-fotbalistu-fmz-/premier-league.aspx?c=A160425_151811_premier-league_dc.

¹⁶⁹ Tamtéž.

¹⁷⁰ BÍLEK, Petr a ŠEDIVÝ, Petr. Teplice zveřejnily platy. Hvězdy si přijdou až na dva a půl milionu. In: *iDnes.cz* [online]. 20. 2. 2013 [cit. 2016-07-19]. Dostupné z: http://fotbal.idnes.cz/fotbalove-teplice-0mw-/fotbal.aspx?c=A130220_160143_fotbal_pes.

¹⁷¹ Tamtéž.

¹⁷² HOŠEK, Jiří. Profesionální fotbalisté v Británii vydělávají velké peníze, i tak je ale trápí finanční potíže. In: *Český rozhlas*. [online]. 30. 1. 2016 [cit. 2016-07-19]. Dostupné z: http://www.rozhlas.cz/zpravy/evropa/_zprava/1579128.

¹⁷³ Tamtéž.

jmenovaný o své závislosti i krátce promluvil „*V jednom kuse jsem hrál i šest hodin. Byl jsem mladý, začal vydělávat velké peníze. Nekoukal jsem na výhry, potřeboval jsem sedět u automatu a hrát. Byla to závislost.*“¹⁷⁴ To, že fotbal svádí k těmto nepříjemným záležitostem, potvrzuje také výzkum Mudr. Karla Nešpora. Ten tvrdí „*Fotbal je provázaný s alkoholem a hazardem díky jeho sociálnímu kontextu. Zvyšuje tedy riziko gamblerství. Nejde jen o sociální kontext, ale i o velké platy, které někdy způsobují rudo před očima.*“¹⁷⁵

Peníze mohou člověka ovlivnit jak pozitivním, tak negativním způsobem. A je jasné, že záleží na každém jedinci, jak se k získaným penězům zachová. Můžeme jen říci, že peníze vnímají fotbalisté především jako něco, co jim zajistí živobytí, ale to, jakým způsobem své peníze zhodnotí už je pouze na jejich uvážení. Dá se také tvrdit, že špičkoví fotbalisté jsou v zahraničí skutečně přepláceni, to ale z části není vinou jejich, nýbrž vinou majitelů, kteří takové sumy vynaloží.

5. 2. Fanoušci

Další nedílnou součástí klubu, je skupina lidí, která chodí hráče podporovat na jejich zápasy a nemůžou být v této části práce opomenuti. Touto skupinou jsou fanoušci. Podívejme se tedy, jak je vnímají hráči a zda mají vliv na jejich výkonnost.

To, jak moc fanoušci jsou schopni ovlivnit výkon hráčů, záleží jednak na jejich počtu a v neposlední řadě i na formě povzbuzování a chování se. Jak už bylo řečeno, hráč jde v první řadě do klubu, protože mu majitel nabídl výhodnou smlouvu. Někdy jsou ale i samotní fanoušci jedním z faktorů, proč se hráč pro dotýčný klub rozhodne, nebo naopak nerozhodne. Například německý záložník Mario Götze, přestoupil z Borussia Dortmund do konkurenčního Bayernu Mnichov,¹⁷⁶ načež následovaly nenávistné reakce fanoušků Dortmundu, kteří vnímali Götzeho jako zrádce a docházelo jak k výhrůžkám, tak pálení dresů s jeho jménem. Ve vzájemném zápase si pak musel vyslechnout spoustu nadávek, pískání a bučení. I tohle všechno musí hráč s ohledem na fanoušky promýšlet, dokud někam nepřestoupí.¹⁷⁷

---

¹⁷⁴ FROLÍK, František. Ohrožuje hazard fotbalisty? In: *Skutečnosti.cz* [online]. 5. 4. 2014 [cit. 2016-07-19]. Dostupné z: <http://skutečnosti.cz/ohrozuje-hazard-fotbalisty/>.

¹⁷⁵ Tamtéž.

¹⁷⁶ Dortmund s Bayernem jsou dva nejlepší kluby v Německu a jejich rivalita je tedy obrovská, s čímž souvisí i nenávistnost jejich fanoušků.

¹⁷⁷ KUKLÍK, Vladimír. Kouč Dortmundu: Götzeho přestup nás ranil. Je to zrádce, zuří fanoušci. In: *iDnes.cz* [online]. 24. 4. 2013 [cit. 2016-07-19]. Dostupné z: http://fotbal.idnes.cz/reakce-dortmundu-na-prestup-gotzeho-do-bayernu-frn-/fot_zahranici.aspx?c=A130424_124408_fot_zahranici_vl.

To byla stinná stránka fanoušků, nicméně fanoušci jsou tu především od toho, aby svůj tým podporovali. A to dělají každý zápas svým povzbuzováním a vytvářejí tak takzvanou výhodu domácího prostředí. Je dokázáno, že výhoda domácího hřiště je znatelná a nelze ji podceňovat.¹⁷⁸

Výhoda domácího prostředí se projevuje především v kolektivních sportech jako je fotbal nebo hokej. Stejně tak to platí pro země pořádající významné turnaje jako Olympijské hry nebo mistrovství světa. Vůbec první studii o výhody domácího prostředí ve sportu provedli Schwartz a Barsky v roce 1977. Zaměřili se přitom na severoamerické sporty jako baseball, basketbal, fotbal či hokej a ve všech případech našli důkazy na podporu výhody při hře doma. Další studie se opět zabývaly týmovými sporty, přičemž vyšlo najevo, že pro každý sport je výhoda domácího prostředí jiná. Například pro fotbalový tým, který hraje doma je šance na vítězství o 21% vyšší, než kdyby hrál na hřišti soupeře.¹⁷⁹

Velký vliv na to mají právě fanoušci, jež se snaží hnát svůj tým za vítězstvím. Každý profesionální hráč ví, že je obrovský rozdíl hrát před prázdnými ochozy či na venkovním hřišti, kde na vás lidé bučí, nebo před domácími fanoušky, kteří vás podporují. Například Peter Draisaitl, současný trenér hokejových Pardubic označil podporu domácích diváků v závěru sezony za klíčovou „*My i hráči jsme to komunikovali naprosto upřímně: podpora fanoušků byla pro nás klíčová. Pardubice nechtějí vidět takovou sezonu, kdy se tým trápí a je jednou nohou ve WSM lize a těžko to chápou, to je pro mě zcela srozumitelné. Když se podívám, jak nás všichni podporovali v závěru, abychom extraligu zachránili, tak naši fandové byli možná ještě důležitější než extra hráč navíc.*“¹⁸⁰ I na tomto příkladu lze vidět, jak moc jsou fanoušci pro každý tým důležití. Ale s týmem nezažíváte pouze chvíle, kdy vyhráváte a tak občas od svých fanoušků musíte snést i kritiku. Tak je to ale všude a každý hráč s tím musí dopředu počítat. Dalším faktorem výhody domácího prostředí kromě publika je znalost domácího stadionu a také cestování hostujícího týmu, kterému to ubírá síly.¹⁸¹

Hráč je tedy chtě nechtě s fanoušky spojen a k fotbalovému prostředí patří. Fotbalisté tedy fanoušky vnímají až na ojedinělé situace veskrze pozitivně. Jednak jako lidi, kteří je živí, protože si kupují vstupenky na zápasy, ale především je vidí jako velkou podporu při zápasech. Tak jako tak, má právě podpora fanoušků na hráče mnohdy nezanedbatelný vliv. Každý klub

---

¹⁷⁸ TOD, Davis; Thatcher, J.; Rahman, J. *Psychologie Sportu*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, 2012.

¹⁷⁹ Tamtéž.

¹⁸⁰ HRABAL Jan. Podpora fanoušků byla klíčová, říká Peter Draisaitl. In: *hcdynamo.cz* [online]. 30. 3. 2016 [cit. 2016-07-19]. Dostupné z: <http://www.hcdynamo.cz/clanek.asp?id=VIDEO-Podpora-fanousku-byla-klicova-rika-Peter-Draisaitl-7961>.

¹⁸¹ TOD, Davis; Thatcher, J.; Rahman, J. *Psychologie Sportu*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, 2012.

by se proto měl o své věrné fanoušky dobře starat, protože nikdy neví, kdy je bude zase potřebovat.

6. Srovnání tenkrát a dnes

V této kapitole se podíváme na to, jaké změny v klubu a v samotném fotbalu napříč stoletím proběhly. Ukážeme si, že to co je v dnešní době naprostou samozřejmostí, bylo v době meziválečné či válečné naprosto nemožné a nemyslitelné. A to ať už šlo o finance, oblékání nebo cestování. Je rozhodně zajímavé sledovat, jakým vývojem klub prošel, co se změnilo, nebo naopak, co zůstalo i po sto letech stejné.

6. 1. Finance

Peníze vždy byly, jsou a budou pro každý klub jedním z nejdůležitějších faktorů pro fungování, ale také případné úspěchy klubu. Dnešní situace ve fotbalovém světě to jen potvrzuje. Současný druholigový klub FK Pardubice měl pro sezonu 2012/13 rozpočet 21 milionů korun.¹⁸² ¹⁸³ Tuto částku můžeme srovnat s rokem 1923, kdy celkový obrat činil něco kolem 68 tisíc korun, přičemž příjmy činily zhruba 35 tisíc korun a výdaje 33 tisíc korun.¹⁸⁴ Na začátku roku 1914 bylo v pokladně tehdejšího Studentského Sportovního Sdružení Pardubice použitelných neuvěřitelných 23 korun a 60 haléřů.¹⁸⁵ Nejlépe možná situaci financí dokumentuje zápis z výborové schůze konající se 23. dubna 1914. Na této schůzi musel celý výbor odsouhlasit to, že se bude moci koupit klubové razítko nebo odpadkový koš.¹⁸⁶

V této době se opravdu hledělo na každou korunu, což dokládá i situace ze srpna 1914. Na výborové schůzi se totiž rozhodovalo o tom, kdo z hráčů dostane zaplacenou cestu vlakem, a kdo bude muset na zápas do 40 kilometrů vzdálené Chocně dojet na kole.¹⁸⁷ V dnešní době je nepředstavitelné aby profesionální nebo poloprofesionální hráči jezdili na venkovní zápas vlakem, natož na kole. Nyní se využívají moderní autobusy, v některých případech i letadla. Na kole tak vidíme jezdit už jen hráče z amatérských soutěží. Dříve se tedy nejvíce na zápasy cestovalo vlakem, nyní využívají fotbalisté Pardubic moderní autobus.

O tom, jak je to s platy fotbalistů, už tu řeč byla. Když se ale podíváme do minulosti, zjistíme, že velké rozdíly jak mezi fotbalisty samotnými, tak mezi fotbalisty a obyčejnými

---

¹⁸² Fotbalové Pardubice mají pro II. ligu rozpočet 21 milionů korun. In: *iDnes.cz* [online]. 27. 7. 2012 [cit. 2016-08-26]. Dostupné z: http://fotbal.idnes.cz/fotbalove-pardubice-0qn-/fot_dsouteze.aspx?c=A120727_082724_fot_dsouteze_cig.

¹⁸³ V nejvyšší české fotbalové soutěži se nejčastěji rozpočty klubů pohybují mezi 30 – 50 miliony korun, přičemž roční rozpočet Sparty Praha dosahuje až 300 milionů korun.

¹⁸⁴ SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Protokoly o schůzích 1923-1926, kniha 3.

¹⁸⁵ SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Protokoly o schůzích 1914-1915, kniha 1.

¹⁸⁶ Tamtéž.

¹⁸⁷ Tamtéž.

profesemi mají hlubší kořeny a není to pouze moderní dobou. A nešlo zdaleka jen o peníze. Přední fotbalisté si užívali i slávy plnými doušky. Jasným příkladem toho je bývalý útočník Slavie Praha a Rapidu Vídeň, Josef Bican.¹⁸⁸ Ten v jednom z rozhovorů uvedl „*To víte, že jsem si vydělával v Rapidu a pak ve Slavii. Na ruku mi třeba dali sto padesát tisíc korun, za to se tenkrát koupila nádherná vila. Bral jsem šest tisíc měsíčně, když jsme hráli Středoevropský pohár, tak s prémie mi dvanáct čtrnáct tisíc a někdy i víc. Tenkrát těsně před druhou světovou válkou vydělával dobrý dělník osm set korun. I mezi námi fotbalisty byly velké rozdíly. Třeba Vlasta Kopecký, a to byl světový hráč, měl patnáct set. Šel jsem na vedení říct, ať mu plat zvednou. Ptají se mě, o kolik. Říkám o dva tisíce. Divili se, jestli jsem se nezbláznil. Ale pomohli mi. Tenkrát nebyla televize, ale popularity jsme si my, fotbalisté užili dost. Scházeli jsme se s herci, zpěváky. Chodil jsem na večírky s Janem Werichem, tenis jsem zase hrál s Vlastou Burianem. To byl nadšený, všestranný sportovec, a hlavně fotbalista, velký spartan, dokonce za Spartu chytal. Spolu jsme vycházeli nádherně, i když jsem hrál za konkurenci.*“¹⁸⁹ V tomto případě se tedy fotbal příliš nezměnil a rozdíly v platech vůči profesím jako je učitel nebo řidič autobusu, zůstávají podobné.

Můžeme uvést také jeden příklad z předválečné doby, kdy v roce 1938 přestoupil jeden z nejlepších hráčů AFK Jiří Zástěra do konkurenčního SK Pardubice za 9 000 korun, což bylo na tehdejší poměry opravdu dost.¹⁹⁰ Další z bývalých hráčů AFK Miroslav Potůček se vyjádřil k tomu, jak to bylo s penězi za 2. světové války „*Ve fotbale za války peníze příliš nebyly. Když jsem hrál v ligovém SK, byl pokladníkem pan Řepka a za vítězství jsme dostávali 50 korun. Něco jsem si vydělal, až když jsem po válce šel do AFK Pardubice. Chtěl jsem něco za přestup, tak mi dali 5 000 korun. To tenkrát byly velké peníze.*“¹⁹¹

Od roku 1924, kdy se fotbalová Unie rozdělila na profesionály a amatéry,¹⁹² začínají peníze ve fotbale hrát roli, která se napříč stoletím stále zvyšuje. Dá se ale říct, že určitá rovnice mezi úspěchem a penězi zůstává nezměněna i po sto letech.

---

¹⁸⁸ Josef Bican byl jeden z nejlepších hráčů období druhé světové války.

¹⁸⁹ NEČADA Petr a ŠVĚD Jan. Legenda Bican, to jsou tisíce krásných gólů. In: iDnes.cz [online]. 20. 3. 2000 [cit. 2016-08-26]. Dostupné z: <http://sport.idnes.cz/legenda-bican-to-jsou-tisice-krasnych-golu-fi7-/sporty.aspx?c=2000M067S12A>

¹⁹⁰ BROŽ, Radovan. *Kronika pardubického fotbalu*. Klub přátel Pardubicka, 2005. str. 33

¹⁹¹ KLIER, Radek. [online]. [cit. 2016-07-19]. Dostupné z: http://www.czechfutsal.com/miroslav_potucek.html

¹⁹² AFK zůstali členem Amatérské Unie s obratem okolo 70 000 korun, naopak nejlepší klub Slavia Praha dosahovala obratu, až k 3 milionům korun za sezonu.

6. 2. Komunikace

V dnešní době technologií a internetu si vůbec neuvědomujeme, jak složité tehdy bylo pro jednotlivé jednatele klubů domluvit například obyčejný přátelský či mistrovský zápas. Nyní je to otázka pár minut, dříve to však byla záležitost i několika týdnů. Podívejme se tedy jakým způsobem se komunikace klubů za nějakých 80 - 90 let změnila.

V knize protokolů z let 1914 – 1915 máme dochováno, jakým způsobem se takové sjednání zápasu psalo. Po tom, co bylo sepsáno sekretářem či jiným členem klubu, bylo výborem odsouhlaseno a poštou posláno na určené místo. Takto například vypadalo sjednání zápasu s Třebechovicemi „*Výbor S. S. S. P. žádá Vás o laskavé zadání termínu na 5. VII. 1914. Zároveň sděluje, že bude disponovati silným teamem, který v předchozích saizónách získal pěkných výsledků, z nichž uvádím s S. K. Pardubice 2:5, S. K. Slavoj P. 3:0, s S. K. Přelouči 2:1 atd. Doufáme, že nám tento termín zadáte, o čemž nás laskavě v brzku uvědomíte. Se sportovním pozdravem za S.S.S.P.*“¹⁹³

Jedna z výročních schůzí například uvádí, že během roku 1923 klub odeslal 658 dopisů a přijal jich dokonce 1082. Musíme si však uvědomit, že psaní dopisů ať už v ruce nebo na stroji zabralo mnohem větší množství času než nyní, nepočítaje to, že prakticky všechno muselo jít přes poštu. Takže komunikace byla více než zdlouhavá a tím i komplikovaná. To se ukázalo například při zájezdu 1925 do Jugoslávie. Tam došlo v korespondenci k několika nepochopením a nebýt schopného kolegy Poláčka, zájezd mohl skončit velice neslavně.¹⁹⁴ Dnes týmy vezmou telefon a za pár minut je vše dohodnuté, tehdy však nic takového nepřipadalo v úvahu, minimálně ne se zahraničními týmy. Proto se případná zahraniční turné dojednávala s půlročním předstihem.

Co se korespondence týče, nacházíme v archivu AFK dopisy všeho druhu. Od pozvánek k přátelským utkáním, přes výsledkové listiny, dopisy městského úřadu, přestupové listy až po smuteční nebo svatební oznámení.

6. 3. Odívání

Zatímco aktuální tým vyznává červeno-bílou kombinaci dresů, tak první fotbalisté se prakticky oblékali podle toho, co měli k dispozici. Typické pro pardubický klub vždy byla bílá košile. S šortkami už to však bylo minimálně v počátcích složitější. Tým z roku

---

¹⁹³ SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Protokoly o schůzích 1914-1915, kniha 1.

¹⁹⁴ SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Protokoly o schůzích 1923-1926, kniha 3.

1914 měl k dispozici jen 5 modrých a 6 černých trenýrek.¹⁹⁵ K 6. červnu 1914 součet requisit čítal patery kopačky, 11 stulp, 1 šedivý svetr a 12 obyčejných punčoch.¹⁹⁶ Jak můžeme vidět, kopačky během období 1. světové války nebyly samozřejmostí. Někteří hráči tak museli nastupovat i v lakýrkách. Například Miroslav Potůček, který nastupoval během druhého válečného období, řekl „*Kopačky byly kožené, nebyly vysoké, byly pod kotníky. Ale hlavně si pamatuji, že byly těžké.*“¹⁹⁷ Stejně to bylo podle Potůčka i s míčem „*Jednou, bylo to po válce, jsme jeli s SK Pardubice na Slovensko a hráli v Malackách. Šel na mě dlouhý míč rovnou z výkopu, já hlavičkoval a měl z toho otrěs mozku.*“¹⁹⁸ V současné době mají fotbalisté k dispozici několik dresů či kopaček na sezonu, o čemž si mohli hráči v meziválečné době nechat zdát. O tom, jak moc byly složité podmínky při 2. světové válce, nejlépe dokumentuje zápis z valné hromady 1945 „*Výroba sportovních potřeb z textilií byla zakázána již v roce 1940. Poslední kopačky, které ČSF prostřednictvím ČVV opatřil, byly naposledy některým klubům přiděleny v roce 1941.*“¹⁹⁹ Když už některé vybavení jako míče byly k dostání, stálo velké množství peněz „*Za duši míče jsme platili 600 korun a za pouhý obal 1 100 korun.*“²⁰⁰

Dnes mají hráči dresy z nejmodernějších materiálů, s oblíbeným číslem a jmenovkou na zádech. Tehdy tomu tak vůbec nebylo. Fotbalisté nosili obyčejné košile, kam byl maximálně přišíitý znak klubu. Na čísla nebo jmenovky tehdy nikdo ani nepomyslel. Nastává tak otázka, jak tento problém řešili sudí, když hráči neměli čísla. Jednoduše, buď ho sudí znal, nebo se zeptal na jméno.²⁰¹

V tomto směru tedy fotbal výrazně pokročil. Zatímco v období dvacátých až čtyřicátých let byl všeho nedostatek a hráči si museli všeho vážit, nyní si můžou vybírat dokonce typ kopačky či jejich barvu. Stejně tomu tak je s oblečením nebo hracími míči, které dnešním fotbalistům spíše připomínají medicinbaly.

---

¹⁹⁵ SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Protokoly o schůzích 1914-1915, kniha 1.

¹⁹⁶ Tamtéž.

¹⁹⁷ Wikimedia. cs.wikipedia.org [online]. [cit. 2016-09-06]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Miroslav_Pot%C5%AF%C4%8Dek.

¹⁹⁸ Tamtéž.

¹⁹⁹ SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Valná hromada, karton 3, IČ 45.

²⁰⁰ Tamtéž.

²⁰¹ KLIER, Radek. [online]. [cit. 2016-07-19]. Dostupné z: http://www.czechfutsal.com/miroslav_potucek.html.

7. Rivalové

Téměř každý tým na světě má svého velkého rivala, se kterým jsou zápasy mnohem vyhocenější a emotivnější než s kýmkoliv jiným. Většinou to bývají kluby ze stejného města nebo blízkého okolí. Zárným příkladem jsou derby pražských „S“, v celosvětovém měřítku pak zápasy Liverpoolu s Manchesterem United. V případě AFK můžeme jednoznačně ukázat na dva týmy. V minulosti to byl především městský soupeř SK Pardubice. Nyní je za hlavního rivala považován tým z Hradce Králové. Jak si však ukážeme, AFK vždy bylo tím méně úspěšným týmem, ale možná brzy přijde čas, kdy se to změní.

7. 1. SK Pardubice

Sportovní klub Pardubice byl založen o 11 let dříve, již v roce 1899. Stejně jako AFK byl tento tým založen studenty, přičemž prvním předsedou byl p. Kučera. Do českého fotbalového svazu byl přijat už roku 1901. V tomto roce se odehrálo vůbec první utkání SK Pardubice, když nastoupili proti Chrudimi. Kromě krutého výsledku 1:19 se dochovala i první sestava „F. Novotný – J. Prorok, A. Moravec – F. Hobert, D. Kadlec, J. Novotný – O. Vindeman, J. Meduna, K. Antoš, K. Kohout, F. Fiala.“²⁰² Během tohoto roku sehrál také své premiérové meziměstské utkání s blízkými Kuklenami. To skončilo vítězně, jelikož SK Pardubice Kukleny porazil 4:2.²⁰³

Dne 21. června 1903 konečně získal klub svůj stadion na *Olšinkách* a již v této době nastupovali hráči SK v typických modrobílých dresech.²⁰⁴ Do té doby hráči SK nastupovali na *Zavadilce* nebo na vojenském cvičišti. Sportovní klub šel velice strmě nahoru a brzy patřil mezi nejlepší týmy českého venkova. V roce 1909 odehrál SK Pardubice také svůj první mezinárodní zápas, kdy na Olšinkách přivítali FC Civil Service Londýn, kterému podlehl 0:5. Nejen, že hostil pražská „S“, ale sehrál také několik zápasů s britskými celky, včetně slavného vítězství nad Celticem Belfast v poměru 3:1.²⁰⁵ Během první světové války byl významným mužem tohoto klubu Oto Resch, který byl nejen hráčem, ale později i sekretářem

---

²⁰² BROŽ, Radovan. *Kronika pardubického fotbalu*. Klub přátel Pardubicka, 2005. str. 3.

²⁰³ Sportovní klub - SK Pardubice. In: *Parpedie.cz* [online]. C 2014 [cit. 2016-08-17]. Dostupné z http://www.parpedie.cz/cti-zaznam.php?id=SK_Pardubice.

²⁰⁴ Kopaná. In: *Parpedie.cz* [online]. C 2014 [cit. 2016-08-17]. Dostupné z <http://www.parpedie.cz/cti-zaznam.php?id=kopana>.

²⁰⁵ V roce 1909 s anglickým Civil Service London, poté v roce 1911 se utkal se skotským FC Aberdeen a 1912 s irským Celtic Belfast..

a mecenášem.²⁰⁶ I díky jeho velké podpoře mohly přijít ty nejméně úspěšnější roky mužstva. Jedním z podstatných bodů úspěchu bylo stěhování týmu na Masarykův Všesportovní stadion v roce 1931. Tam získali hráči SK potřebné zázemí a o tři roky později postoupili do divize.

Tu ovládl v sezoně 1936/37 a díky zvládnuté baráži získal jako první pardubický tým prvoligovou příslušnost.²⁰⁷ To, že s Pardubicemi se bude muset počítat i v nejvyšší soutěži naznačovaly také tehdejší Lidové noviny „*Nováčky se sluší v lize přivítat. Pokud jde o Pardubice, je sice pravda, že jsou v lize poprvé: nejsou však noví na důležitých kolbištích domácích i zahraničních. Před jejich tradicí klobouk dolů.*“²⁰⁸ SK Pardubice se tak v meziválečné době stal věhlasným celkem, který zdatně konkuroval i pražským „S“. První ligové utkání odehrál SK Pardubice 22. srpna 1937 s SK Náchod, který před 11 000 diváky porazil 2:1.²⁰⁹ Nejslavnější éra klubu probíhala v letech 1937 – 1946.²¹⁰ V tomto období se týmu dokonce podařilo získat třikrát třetí místo v lize.²¹¹ Mezi největší osobnosti té doby patřili hráči jako Břetislav Kohoušek, Vojta Meissner, Josef Svoboda, Josef Skala, Eduard Krčma nebo Ladislav Ženíšek.

Sezona 1945/46 však byla poslední v tehdejší Národní soutěži. Po odchodu několika opor se tým umístil až na poslední 10. pozici skupiny „B“, což znamenalo sestup do nižší soutěže. V roce 1947 si proti sobě zahrál SK s AFK divizní derby, které shlédlo na 5000 diváků.²¹² Mužstvo se ještě v roce 1948 vybičovalo k výkonu, který jim zajistil baráž o nejvyšší soutěž. Tu však proti ATK Praha nezvládl a další úspěchy už nepřicházely. SK Pardubice pak ještě třikrát mění název.²¹³ V roce 1960 se nakonec sloučil s „naším“ AFK do TJ Tesla Pardubice. Co se týče historie a úspěchů pardubického fotbalu, stal se SK Pardubice nejméně úspěšnější organizací vůbec.

---

²⁰⁶ Sportovní klub - SK Pardubice. In: *Parpedie.cz* [online]. C 2014 [cit. 2016-08-17]. Dostupné z http://www.parpedie.cz/cti-zaznam.php?id=SK_Pardubice.

²⁰⁷ Tamtéž.

²⁰⁸ Z historie: 11 tisíc diváků na ligové premiéře. In: *fkpardubice.cz*. [online]. 27. 8. 2014 [cit. 2016-08-18]. Dostupné z: <http://fkpardubice.cz/news/4063/Z-historie-11-tisic-divaku-na-ligove-premiere.html>.

²⁰⁹ Tamtéž.

²¹⁰ V těchto letech hráli nejvyšší fotbalovou soutěž.

²¹¹ Třetí místo získali v letech 1939, 1940 a 1941.

²¹² BROŽ, Radovan. *Kronika pardubického fotbalu*. Klub přátel Pardubicka, 2005. str. 29.

²¹³ V roce 1948 byl klub přejmenován na Sokol MZK Pardubice. O rok později další změna na ČSSZ Pardubice. Poslední změna přichází až v roce 1953 na Tatra Pardubice.

7. 2. FC Hradec Králové

Tým ze sousedního Hradce Králové byl založen roku 1905 a stejně jako u SK Pardubice byl jeho prvním oficiálním soupeřem tým AFK Kukleny. V těchto začátcích tým Hradce Králové nastupoval nikoliv v černobílé kombinaci, ale v červenobílé. Až do roku 1918 sehrává jen přátelská utkání a následně nastupuje k utkáním v rámci Mistrovství Východočeské Župy, kde sbírá první úspěchy.²¹⁴ V sezoně 1934/35 hraje svou první sezonu ve Východočeské divizi, přičemž o rok později ji ovládne a jen díky neúspěšné baráži se nepodívá do Státní ligy. V roce 1953 dochází k přejmenování klubu na Spartak Hradec Králové a pod tímto názvem nastupuje toto mužstvo až do roku 1993.²¹⁵ Nejdůležitější období pro hradecký klub nastává v sezoně 1958/59, když dokáže znovu vyhrát druhou ligu a postoupit do nejvyšší soutěže. Tam jako nováček všechny šokuje, když díky skvěle zvládnutému jaru vyhraje dosud jediný titul. O tento jedinečný úspěch se výraznou měrou zasloužili hráči jako Jiří Hledík, Jindřich Jindra, Zdeněk Pičman, Zdeněk Krejčí nebo Milouš Kvaček.²¹⁶ Ironií pro AFK Pardubice bylo to, že k titulu Hradec Králové dovedl jako trenér Jiří Zástěra, tedy bývalý hráč AFK i SK Pardubice. V následující sezoně se účastní i Poháru mistrů evropských zemí. To všechno na stále ještě nedostavěném „Všesportovním stadionu“ dnes známým jako stadion „Pod Lízátky“. Například na zápas se Slavií Praha (tehdy Dynamo Praha) přišlo okolo 25 000 diváků.²¹⁷ Do té doby se hrálo na hřišti „U nemocnice“. Ve zmíněném PMEZ, což je dnešní doba Ligy mistrů, reprezentovali československý fotbal na výbornou. Po kontumaci s CCA Bukurešť dokázali vyřadit ještě Panathinaikos Athény. Ve čtvrtfinále ovšem narazili hráči Spartaku na pozdější finalisty z Barcelony. FC Barcelona byla sice nad síly hradeckého týmu, ale i tak se jednalo, o jeden z největších úspěchů Hradce Králové.²¹⁸ Tím však pomalu nejslavnější časy hradeckého fotbalu končí. Od 70. let vlastně až do současnosti se hradecký fotbal s menšími či většími přestávkami potácí mezi první a druhou ligou. Výraznějším úspěchem byl v sezoně 1994/95 zisk Českého poháru a tím i kvalifikace do Pohárů vítězů pohárů. V současnosti se FC Hradec Králové opět nachází v nejvyšší fotbalové soutěži, ale větší ambice nejsou na místě.

Rivalita s Hradcem Králové se táhne již od třicátých a čtyřicátých let, kdy se potkávali ve Východočeské divizi. Nicméně zvláště v současné době, kdy jsou týmy na podobné úrovni,

---

²¹⁴ FC Hradec Králové. In: *cs.wikipedia.org* [online]. [cit. 2016-08-18]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/FC_Hradec_Kr%C3%A1lov%C3%A9.

²¹⁵ Tamtéž.

²¹⁶ Tamtéž.

²¹⁷ V sezoně 1960/61 byla průměrná návštěvnost na zápasy Spartaku HK 11 000 diváků.

²¹⁸ FC Barcelona po výsledcích 4:0 a 1:1 postoupila do semifinále PMEZ.

se napětí stále více stupňuje. Nutno poznamenat, že úspěšnějším týmem je tým z královského města, který má na svém kontě i mistrovský titul. Aktuálně má tým Hradce Králové navrch, ale pardubický klub stále rozdíl mezi oběma mužstvy smazává, a již brzy se může dočkat toho, že začne mít lepší výsledky tým z Pardubic. Jisté je, že rivalita tu zůstane navždy.

8. Stadion

Ke každému fotbalovému týmu zákonitě patří i stadion, tedy zázemí, kde je klub doma. A ne nadarmo se říká „můj dům, můj hrad“. Pro mnohé fotbalisty je stadion druhým domovem, protože právě zde tráví spoustu času, od tréninků počínaje, přes zápasy a masáže konče. Pro drtivou většinu klubů je domácí prostředí velice důležitým prvkem, který se nesmí podceňovat. Je statisticky dokázáno, že vliv domácího prostředí kluby dokáží využívat ve svůj prospěch a to z mnoha důvodů.²¹⁹

Hráči se zde mohou opřít o své fanoušky, kteří dokáží vyvinout tlak na rozhodčí, a ti následně domácím často přidávají nějaké ty procenta ve sporných situacích. Každé hřiště je jedinečné a domácí tým ho zná nejlépe, takže i toto je nesporná výhoda. V neposlední řadě cestování také ubírá sílu, což se také může projevit.²²⁰

Ať je to jak chce, každý stadion má své specifické kouzlo, které žije s týmem a v historii AFK Pardubice najdeme hned několik fotbalových stánků, které tento klub využíval.

8. 1. Pod Bubenčem a azyl v Olšinkách

Vůbec první vlastní hřiště získal klub až po 11 letech svého působení v roce 1921. Jeho výstavba a úprava trvala i díky velké obětavosti všech členů něco kolem jednoho roku. Není se čemu divit. Tento pozemek byl tehdy kopcovitý a dalo velkou práci utvořit ho do použitelného stavu. Kromě velké obětavosti členů byla potřeba i částka 25 000 korun na veškeré úpravy a oplocení hřiště.²²¹ Stadion Pod Bubenčem stál na místě dnešního Letního stadionu a klub na něm hned slavil mnohé úspěchy. Například v roce 1927 vyhrál klub Východočeský pohár. Pak ovšem přišel 14. říjen 1930. Ten den započala výstavba Všesportovního, tedy dnešního Letního stadionu a tak se klub musel stěhovat. Jelikož žádost o výstavbu nového hřiště přišla vniveč, musela organizace AFK přijmout azyl na Olšinkách, kde v blízkosti sokolovny leželo fotbalové hřiště patřící konkurenčnímu SK Pardubice. Klub tak nadále bojoval o svůj stadion, protože si byl vědom, že bez nezbytného zázemí nelze dosahovat sportovních úspěchů. To věděl i jeden ze zakladatelů klubu Jaroslav Řepka: *„Byli jsme si vědomi skutečnosti, že podmínkou pro zdárný sportovní rozvoj je existence vlastního*

---

²¹⁹ Výhoda domácího hřiště ve fotbale. In: *kurzovesazeni.com* [online]. 18. 9. 2013 [cit. 2016-08-18]. Dostupné z: <http://kurzovesazeni.com/vyhoda-domaciho-hriste-ve-fotbale/>.

²²⁰ Tamtéž.

²²¹ SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Korespondence, karton 1, IČ 20.

*hřiště a proto jsme hleděli jej získati. Roku 1934 podařilo se nám to v místech pod Vinicí. Radostné nadšení, chuť k práci a velký spěch zavládl u všech členů AFK Pardubice.*²²²

8. 2. Stadion Pod Vinicí

Vše se tedy vyřešilo až v roce 1934, kdy AFK vybudovali nové hřiště Pod Vinicí, což byl základ pro pozdější úspěchy. Atletický odbor sice neměl radost, protože se tam nevejde atletická dráha, fotbalisté ale byli spokojeni. Travnaté pažity jak je známe dnes, byly dříve něco nepředstavitelného, což může opět potvrdit pamětník M. Potůček, který po válce za AFK nastupoval „*Co se týká hřiště, nevypadalo jako dnes. Hráli jsme na hlíně, ne na trávníku, jako je tam teď.*“²²³

Roky však ubíhaly a na konci 60. let byly potřeba i úpravy areálu. Ty trvaly dlouhých 30let a přetvořili stadion prakticky do dnešní podoby. Vyrostla zde krásná tribuna a v jejím zázemí i prostory pro rehabilitaci. Tak jako tak, zde vyrostl pro AFK útulný sportovní areál, který slouží druholigovým fotbalistům dodnes.²²⁴

8. 3. Budoucnost

V současné době to však vypadá, že další působení fotbalistů FK Pardubice „Pod Vinicí“ se krátí a hráči se vrátí tam, kde to všechno začalo – na Letní Stadion. Tam hráči AFK jak už bylo řečeno, hráli v letech 1921 – 1930,²²⁵ pak už zdejší fotbalové hřiště využíval především odvěký rival SK Pardubice a později také Dukla Pardubice. Stadion byl vybudován za neuvěřitelných 9 měsíců a otevřen byl 31. května 1931 (viz obrázek č. 4) při příležitosti Výstavy tělesné výchovy a sportu. To vše za přítomnosti prezidenta T. G. Masaryka.²²⁶ Stadion měl kromě fotbalového hřiště také šestiproudovou atletickou dráhu a cyklistický betonový klopený ovál v délce 500 metrů. Nechyběly ani tribuny pro diváky, jež měly kapacitu pro 10 000 lidí. I přesto 4. června 1931 na přátelský zápas fotbalistů ČSR a Maďarska přišlo 12 000 diváků.²²⁷

---

²²² Pod Vinicí stojí stadion již 80 let. In: *fkpardubice.cz* [online]. 18. 7. 2016 [cit. 2016-07-18]. Dostupné z: <http://fkpardubice.cz/news/4182/Pod-Vinici-stoji-stadion-jiz-80-let.html>.

²²³ Tamtéž.

²²⁴ Tamtéž.

²²⁵ Tehdy to bylo ještě hřiště pod Bubenčem, výstavba Všesportovního stadionu začala až v roce 1930.

²²⁶ KLIER, Radek. Historie pardubického Letního stadionu. In: *fkpardubice.cz*. [online]. 27. 1. 2015 [cit. 2016-08-18]. Dostupné z: <http://fkpardubice.cz/news/4709/Historie-pardubickeho-Letniho-stadionu.html>

²²⁷ Tamtéž.

Obr. č. 4: Všesportovní stadion vyfotografovaný krátce po jeho výstavbě v roce 1931. (foto: fkpardubice.cz)

Ve své době patřil Všesportovní stadion k nejmodernějším v Evropě.²²⁸ A právě v dobách největší slávy SK Pardubice často fotbalové zápasy navštěvovaly i mnohatisícové návštěvy. Areál byl hojně využíván a navštěvován i poté, co pardubický fotbal přišel o 1. ligu. To především díky atletickým a cyklistickým závodům.²²⁹ Naposledy byla nejvyšší soutěž v Pardubicích k vidění roku 1969 a to zásluhou vojenského klubu Dukla Pardubice.²³⁰ Od sedmdesátých let začal pomalu ale jistě Všesportovní stadion chátrat, prakticky až do dnešního stavu. V současnosti ho aktivně využívají k zápasům pouze fotbalistky Pardubice a také hráči amerického fotbalu Pardubice Stallions.

²²⁸ KLIER, Radek. Historie pardubického Letního stadionu. In: fkpardubice.cz. [online]. 27. 1. 2015 [cit. 2016-08-18]. Dostupné z: <http://fkpardubice.cz/news/4709/Historie-pardubickeho-Letniho-stadionu.html>.

²²⁹ Nejednou zde byli dojezdy cyklistického závodu „Závod míru“.

²³⁰ KLIER, Radek. Historie pardubického Letního stadionu. In: fkpardubice.cz. [online]. 27. 1. 2015 [cit. 2016-08-18]. Dostupné z: <http://fkpardubice.cz/news/4709/Historie-pardubickeho-Letniho-stadionu.html>.

Nicméně po letech chátrání a zároveň silícího tlaku veřejnosti se zdá, že se věci daly do pohybu. Radnice se totiž rozhodla, že nechá celý komplex opravit a rozšířit, přičemž kapacita opraveného stadionu by měla být 4800 míst, což je dost i pro 1. ligu, na což myslí i náměstkyně primátora Pardubic Helena Dvořáčková „*V první etapě by se měla přestavět hlavní tribuna. Celkem by na stadionu mělo být 4800 míst k sezení. Architekt svůj projekt konzultoval s vedením FAČR a stadion by měl prvoligové parametry.*“²³¹ Celá výstavba by měla stát kolem 300 miliónů korun. Nejprve však návrh na výstavbu musí projít jednotlivými radničními komisemi, kde bude dále hodnocen a připomínkován. Výhledová situace však vypadá velice nadějně, nicméně dříve než za dva roky se s rekonstrukcí nezačne.²³²

---

²³¹ DUBSKÝ, Lukáš. Pardubice chtějí opravit Letní stadion. Za 300 miliónů pro 4800 diváků. In: *pardubicky.denik.cz* [online]. 30. 11. 2015 [cit. 2016-08-18]. Dostupné z: http://pardubicky.denik.cz/zpravy_region/pardubice-chteji-opravit-letni-stadion-za-300-milionu-pro-4800-divaku-20151130.html.

²³² BAČKOROVÁ, Drahomíra. Ligový fotbal se může vrátit na opravený letní stadion. In: *Rozhlas.cz* [online]. 18. 7. 2016 [cit. 2016-07-18]. Dostupné z: http://www.rozhlas.cz/pardubice/zpravodajstvi/_zprava/1559690.

9. Slavné osobnosti

Téměř každý klub najde ve svém středu několik osobností, které byly nebo stále jsou tak významní, že stojí za to si je připomenout. I AFK Pardubice má několik postav, které se výrazně zasloužily, ať už o úspěchy nebo výbornou reprezentaci klubu. Pojdme si tedy některé z nich představit.

9. 1. Vilém Červený (7. 12. 1908 – 14. 2. 1977)

Jednou z legend AFK Pardubice je bezesporu Vilém Červený. Původně rodák z Malšovic se se svými rodiči přestěhoval do Pardubic, kde si ve svých 16 letech připsal první start za tento klub a postupem času se stal obávaným útočníkem. To dokazují jeho statistiky, které říkají, že měl průměr více než jednu vstřelenou branku na zápas. Například v roce 1927 nastoupil za Pardubice k 35 zápasům, ve kterých vsítil skvělých 57 branek. To mělo za následek jeho stěhování v roce 1930, kdy si ho vyhlédla pražská Sparta. Tam už se bohužel tolik neprosazoval a v lize prošel dalšími kluby, jako byly Teplitzer FK, AFK Bohemians nebo Viktoria Plzeň, kde nastoupil také k utkání Středoevropského poháru proti slavnému Juventusu Turín. V tomto utkání vstřelil vítěznou branku na 4:3, tu ale sudí Ivancsis nepochopitelně neuznal.²³³ Mimo jiné si vyzkoušel i zahraniční angažmá, když 2 roky nastupoval za francouzské S. C. Nimes.²³⁴

Poté, co ukončil hráčskou kariéru, na fotbal nezanevřel a stal se úspěšným trenérem. V roce 1947 odešel trénovat do Norska, kde posbíral řadu úspěchů. V letech 1947 a 1949 dokázal se svým týmem získat norský pohár.²³⁵ Celkově vedl 7 norských klubů a kariéru ukončil na konci šedesátých let. Norsko se mu tak stalo novým domovem, kde také nakonec v roce 1977 zemřel a pohřben byl v Oslu.²³⁶

---

²³³ Památné zápasy. In: *fcviktoria.cz* [online]. 18. 7. 2016 [cit. 2016-07-18]. Dostupné z: <http://www.fcviktoria.cz/zobraz.asp?t=historie-pamatne-zapasy#1>.

²³⁴ Vilém Červený. In: *cs.wikipedia.org* [online]. [cit. 2016-07-18]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Vilém_Červený.

²³⁵ V roce 1947 vyhrál pohár s týmem Skied Oslo a v roce 1949 se mu totéž podařilo se Sarpsborgem FK.

²³⁶ Vilém Červený. In: *cs.wikipedia.org* [online]. [cit. 2016-07-18]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Vilém_Červený.

9. 2. Jiří Zástěra (9. 11. 1913 – 15. 8. 1983)

Další velkou osobností AFK Pardubice je rodák ze Skutče, který do Pardubic dostal přes Vysoké Mýto a za místní AFK Pardubice pak nastupoval v letech 1936-1938. Poté přestoupil k prvoligovému SK Pardubice, kde hrál až do roku 1942, kdy ho do svých řad získala Sparta Praha. S tou pak následně získal 3 mistrovské tituly. Na konci kariéry pak zastával funkci hrajícího trenéra v klubu Jiskra Holice. V letech 1946 – 1948 si připsal také 3 starty za Československou reprezentaci.²³⁷

Po ukončení aktivní hráčské kariéry se také vydal na trenérskou kariéru. I ta byla velice úspěšná a především v Hradci Králové si jej velice považují, protože s místním Spartakem Hradec Králové získal v roce 1960 doposud jediný mistrovský titul. V nejvyšší soutěži také trénoval ATK Praha (1948-51) a Duklu Pardubice (1957-59). V roce 2003 po něm byla v Holicích pojmenována ulice.²³⁸

9. 3. Miroslav Potůček (5. 11. 1922 – 4. 4. 2015)

Miroslav Potůček se stal jedním z hráčů, jenž se oblékl jak do dresu SK Pardubice, tak AFK Pardubice. Nejslavnější léta určitě strávil v SK Pardubice, kde nastoupil ve válečném období také k 7 zápasům v nejvyšší soutěži. Po sestupu z ligy v roce 1946 byl však poslán do týmu Železničáři Pardubice. Odtud po roce přestupuje do AFK, kde odehraje dalších 5 sezon, po nichž ve svých 28 letech ukončuje kariéru.²³⁹ Na hřišti platil za velice bojovného a tvrdého hráče. V zápasech nejčastěji nastupoval na pozici levého záložníka. Kromě fotbalu hrál také volejbal, tenis a basketbal.²⁴⁰

9. 4. Martin Hašek (11. 10. 1969)

Na rozdíl od svého slavnějšího bratra Dominika²⁴¹ našel svou vášeň na zeleném pažitě a určitě udělal dobře. Vyrostl v jedné z mládežnických akademií Pardubic a vzhledem k jeho kvalitám brzy putoval přes SKP Union Cheb do Slovanu Liberec kde působil v letech 1991 – 1997. Svými výkony si pak řekl o angažmá v pražské Spartě. Za Spartu odehrál následně

---

²³⁷ Jiří Zástěra. In: *cs.wikipedia.org* [online]. [cit. 2016-07-18]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Jiří_Zástěra.

²³⁸ Tamtéž.

²³⁹ Miroslav Potůček. In: *cs.wikipedia.org* [online]. [cit. 2016-09-06]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Miroslav_Pot%C5%AF%C4%8Dek.

²⁴⁰ KLIER, Radek. [online]. [cit. 2016-07-19]. Dostupné z: http://www.czechfutsal.com/miroslav_potucek.html.

²⁴¹ Martin Hašek má staršího bratra Dominika Haška, který se celosvětově proslavil jako hokejový gólman.

4 sezony a pokaždé s ní získal mistrovský titul. Po 4 titulech mistra ligy našel angažmá v Rakousku, kde rok a půl působil v týmu FK Austria Vídeň s níž také získal titul. Zbylý půl rok odehrál za SK Sturm Graz. Rok 2004 si vyzkoušel také ruské prostředí, když hrál za FK Dynamo Moskva. Nakonec se ale v roce 2005 vrátil zpět do Česka, kde stihl hájit barvy Liberce, Sparty a naposledy také Příbrami, kde v roce 2007 ukončil svou profesionální hráčskou kariéru. Během své kariéry odehrál také 14 zápasů za českou reprezentaci, branku však vstřelit nestihl.²⁴²

Tím však jeho cesta zdaleka neskončila. Vydal se hned vzápětí na trenérskou cestu, kterou načal jako asistent trenéra Sparty Praha, v sezoně 2011/12 se nakonec stal i hlavním trenérem tohoto klubu. Další dva roky působí jako hlavní trenér u rezervního týmu Sparty. V roce 2014 však přišel jeho návrat do Pardubic, které rok trénuje. Bohužel však nenaplnil očekávání a musel se stěhovat. Aktuálně trénuje druholigový tým FC Graffin Vlašim.²⁴³ Ať se bude jeho kariéra ubírat jakýmkoliv směrem, vždy zůstane ve výkladní skříni pardubického fotbalu.

9. 5. Jiří Skalák (12. 3. 1992)

Aktuálně nejslavnějším odchovancem pardubického klubu je Jiří Skalák. Sezemický rodák, který fotbalově vyrůstal ve Spartaku Sezemice a následně mládežnických akademií Pardubic. Ještě v žákovském věku si ho do svého týmu převzala Sparta Praha, kde působil v letech 2007 až 2015. V pražském týmu se ale výrazněji neprosadil a musel putovat po hostováních.²⁴⁴ Díky své bojovné povaze a zarputilosti se však nakonec proslavil v Mladé Boleslavi, kde byl ještě donedávna oporou. Po dvou velice úspěšných sezonách si vysloužil přestup do druholigového anglického Brightonu.²⁴⁵ V tomto klubu hraje dodnes a stále patří k nejtalentovanějším českým fotbalistům. Mimo jiné, stihl také odehrát již 9 utkání za českou fotbalovou reprezentaci včetně účasti na Mistrovství Evropy 2016 ve Francii.

---

²⁴² Martin Hašek. In: *cs.wikipedia.org* [online]. [cit. 2016-09-06]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Martin_Ha%C5%A1ek.

²⁴³ Tamtéž.

²⁴⁴ Během hostování prošel hned několika týmy. Kromě MFK Ružomberoku to bylo také 1. FC Slovácko, FC Zbrojovka Brno a FK Mladá Boleslav.

²⁴⁵ NOVÁK, Miloslav. Potvrzeno. Fotbalový reprezentant Skalák přestoupil do Brightonu. In: *iDnes.cz*. [online]. 1. 2. 2016 [cit. 2016-09-01]. Dostupné z: http://fotbal.idnes.cz/skalak-je-na-odchodu-do-anglie-absolvuje-zdravotni-testy-pka-/fotbal.aspx?c=A160201_163347_fotbal_min.

10. Závěr

Nejvýznamnější část této bakalářské práce nachází své těžiště v první polovině 20. století, nicméně svým rozsahem zasahuje v určitých pasážích až do současnosti. Z fotbalového pohledu je první polovina 20. století především doba obrovského boomu, nadšení a poznávání. Je to také doba, kdy ve fotbale ještě velkou měrou nešlo o peníze a hráči hráli hlavně pro své potěšení. Fotbalový vývoj je dobře dokumentován i v samotném vývoji AFK Pardubice, kdy tým založený v roce 1910 několika studenty měl v pokladně necelých 24 korun. Díky velkému nasazení a obětavosti všech členů klubu však o 25 let později jeho roční obrat činil okolo 70 000 korun a klub čítal více než 450 členů. Postupně se tak stal respektovanou a uznávanou značkou, což vyvrcholilo ve válečných letech, kdy tým neúspěšně bojoval v kvalifikačních bojích o postup do státní ligy.

V práci byl kladen důraz na to, aby se čtenář dozvěděl o vzniku, budování a úspěších tohoto pardubického klubu. Zvláštní pozornost pak patřila éře, kdy klub nesl jméno AFK Pardubice. Během této doby absolvovalo mužstvo i několik zajímavých zahraničních turné, při kterých se prezentovali převážně velice pozitivním dojmem.

Práce také nabídla možnost dozvědět se o osudech některých členů klubu, které byly velice zajímavé. Díky práci tak bylo zjištěno, že řada hráčů působila během 1. světové války přímo na frontách, přičemž pro některé z nich to nemělo šťastný konec.

Jedna z kapitol nám také ukázala, jak moc se za sto let existence klubu fotbal a vše kolem něj změnilo. Změny se týkají především komunikace a s ní spojené vyjednávání zápasů, či cestování týmů na zápasy. Díky novým technologiím a internetu to nyní mají kluby ve všem mnohem jednodušší. Nyní už nepřipadá v úvahu, aby se místo autobusů k venkovním zápasům využívala hromadná doprava nebo se dokonce jezdilo na kole, jak tomu bylo v minulosti. Velký pokrok nastal také v případě hráčského vybavení a to ať už se jedná o dresy, kopačky, míče nebo povrchy hřišť. V dnešní době si málokdo umí představit, že by se fotbal hrál mimo zelený trávník. Dříve však hraní zápasů na škváře nebylo nic neobvyklého.

V této práci byly v neposlední řadě zmíněny všechny stadiony, na kterých AFK hrál. A tato část nám jen potvrdila, že vlastní stadion a vyhovující zázemí je velice důležitým faktorem pro případné úspěchy mužstva. V případě AFK bylo největším kontrastem působení v azylu na Olšinkách a poté na vlastním hřišti pod Vinicí. Zatímco na Olšinkách se mačkaly s dalšími týmy a výkony neměly valnou úroveň, na vlastním hřišti pod Vinicí klub hned následující rok získává historický postup do divize českého venkova.

Vzhledem k velkému množství neprobádané korespondence ve fondu AFK je tu stále hodně možností pro případné další bádání.

11. Resume

The most important part of this thesis finds its principle in the first half of 20th century however the scope extends to certain passages up to present. From a football perspective, the first half of the 20th century is especially the time of a huge boom, enthusiasm and learning. It is also the time when football was not about the money and the players played mostly for their pleasure. Football development is documented in the actual development of AFK Pardubice when the team, which was set up in 1910 by several students, had in the cash register less than 24 crowns. Thanks to the great commitment and dedication of all members of this club 25 years later the club's annual turnover amounted to around 70,000 crowns and the club had more than 450 members. Gradually the club became respected and reputable and it culminated in the war years when the team fought unsuccessfully in the qualifying battles for the procedure in the state league.

The thesis focused mainly on creation, building and achievements of the Pardubice club. A special attention belonged to an era when the club bore the name of AFK Pardubice. During this time the team took part some exciting foreign tour in where they performed in a in a positive way.

The thesis also offered the opportunity to learn about the fates of some members of the club who were very interesting. Thanks to the thesis it was find out that a number of the players operated during the First World War on the fronts while for some of them it didn't have a happy ending. One of the chapters has also shown us how much in a hundred years of existence of the club football and everything around it has changed. The changes relate primarily to communication and the associated bargaining games or travelling of teams for the matches. Thanks to new technologies and the internet now the clubs have everything much easier. Now it is almost unreal instead of buses to open-air matches using public transport or even riding a bike as it was in the past. Great progress has also been made in the event of the player's equipment and whether it is jerseys, cleats, balls or the surfaces of the playgrounds. Nowadays a few people can imagine that football is played outside of the green lawn. However, previously playing games on cinders was nothing out of the ordinary.

In this thesis they were also mentioned all the stadiums where the AFK has played. And this part just confirmed that team having their own stadium and compliant facilities is a very important factor for any achievements of the team.

In the case of AFK, it was the biggest contrast to the action in the asylum in Olšinky and then playing on its own playground Pod Vinicí. While in Olšinky they crowded round with the other teams and the performances were not good, on its own playground Pod Vinicí the club the next year won a historical procedure to the division of the Czech countryside.

Considering the large amount of unexplored correspondence in the AFK fund there is still a lot of opportunity for possible further research.

Seznam pramenů a literatury

Prameny

SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Protokoly o schůzích 1914-1915, kniha 1.

SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Protokoly o schůzích 1919-1922, kniha 2.

SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Protokoly o schůzích 1923-1926, kniha 3.

SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Protokoly o schůzích 1936-1939, kniha 4.

SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Zápisná kniha SK Sparta 1914-1919, kniha 6.

SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Jednací řád fotbalového odboru AFK Pardubice, karton 1, IČ 14 .

SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Korespondence, karton 1, IČ 17.

SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Korespondence, karton 1, IČ 20.

SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Korespondence, karton 1, IČ 23.

SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Korespondence, karton 1, IČ 24.

SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Korespondence, karton 1, IČ 25.

SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Korespondence, karton 1, IČ 26.

SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Korespondence, karton 1, IČ 27.

SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Korespondence, karton 1, IČ 28.

SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Korespondence, karton 2, IČ 29.

SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Korespondence, karton 2, IČ 30.

SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Korespondence, karton 2, IČ 31.

SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Korespondence, karton 2, IČ 32.

SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Korespondence, karton 2, IČ 33.

SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Korespondence, karton 2, IČ 34.

SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Korespondence, karton 3, IČ 35.

SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Valná hromada, karton 3, IČ 41.

SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Valná hromada, karton 3, IČ 44.

SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Valná hromada, karton 3, IČ 45.

SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Seznamy členů AFK, karton 3, IČ 51.

SOkA Pardubice, AFK Pardubice, Dobrovolné dary na výstavbu hřiště „pod Vinicí“, karton 3, IČ 52.

Literatura

- BROŽ, Radovan. *Kronika pardubického fotbalu*. Pardubice, Klub přátel Pardubicka 2005.
- FLEIŠINGEROVÁ, Sabina. *Historie ženské kopané v České republice*. Olomouc: Fakulta tělesné kultury Univerzity Palackého v Olomouci, 2014. Bakalářská práce.
- JELÍNEK, Tomáš. *Analýza pasivních aktivit ve volném čase v rámci kopané v České republice*. Praha: Katedra Cestovního ruchu, 2014.
- JEŘÁBEK, Luboš. *Československý fotbal v číslech a faktech*. Praha: Olympia, 1991.
- KOVÁŘOVA, Petra. *Fotbalové fandovství jako výchovný faktor u dospívajících jedinců*. Filozofická fakulta Univerzity Pardubice, 2010. Bakalářská práce.
- MACHÁLKOVÁ, L. *Média a jejich vliv na formování osobnosti člověk*. Zlín, 2009. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. Fakulta humanitních studií; přístupné z WWW: <https://dspace.knihovna.utb.cz/handle/10563/9348>.
- MACHO, M. *Fotbal – vášeň 20. století: Historie fotbalu ve faktech, názorech a obrazech*. 1.vyd. Praha: Brána, 1996. 428 s. ISBN 80-85946-27-0.
- NEZBEDA, Vilém. *Sborník „Východočeský sport“*. Olomouc: Hanácká knihtiskárna, 1943.

ROHR, B., GÜNTER, S. *Fotbal - velký lexikon*. Praha: Grada Publishing, 2006.

SCHAFFER, Petr. *Počátky fotbalu ve světě*. Brno: Fakulta sportovních studií MUNI, Bakalářská práce, 2007.

SLEPIČKA, P.; Hošek, V.; Hátlová, B. *Psychologie sportu*. 1.vyd. Praha: Karolinum, 2006. 230 s. ISBN 80-246-1290-9.

TOD, Davis; Thatcher, J.; Rahman, J. *Psychologie Sportu*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, 2012.

ŽELEZNÁ, Katarína. *Vliv mediálních sdělení na české sportovce před a během olympijských her v Londýně 2012*. Praha: Fakulta sociálních věd UK. Bakalářská práce.

ŽURMAN, Oldřich. *Zlatá kniha kopané*. 1. vyd. Praha: Olympia, 1972. 188 s.

Internetové zdroje

BAČKOROVÁ, Drahomíra. Ligový fotbal se může vrátit na opravený letní stadion. In: *Rozhlas.cz* [online]. 18. 7. 2016 [cit. 2016-07-18]. Dostupné z: http://www.rozhlas.cz/pardubice/zpravodajstvi/_zprava/1559690.

BÍLEK, Petr a ŠEDIVÝ, Petr. Teplice zveřejnily platy. Hvězdy si přijdou až na dva a půl milionu. In: *iDnes.cz* [online]. 20. 2. 2013 [cit. 2016-07-19]. Dostupné z: http://fotbal.idnes.cz/fotbalove-teplice-0mw-/fotbal.aspx?c=A130220_160143_fotbal_pes.

ČEPICKÝ, Vít. Problémem evropského fotbalu je přeláčení hráčů, říká Gaillard. In: *Česká televize*. [online]. 8. 11. 2011 [cit. 2016-07-19]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/sport/fotbal/142269-problemem-evropskeho-fotbalu-je-preplaceni-hracu-rika-gaillard/>.

DUBSKÝ, Lukáš. Pardubice chtějí opravit Letní stadion. Za 300 miliónů pro 4800 diváků. In: *pardubicky.denik.cz* [online]. 30. 11. 2015 [cit. 2016-08-18]. Dostupné z: http://pardubicky.denik.cz/zpravy_region/pardubice-chteji-opravit-letni-stadion-za-300-milionu-pro-4800-divaku-20151130.html.

FROLÍK, František. Ohrožuje hazard fotbalisty? In: *Skutečnosti.cz* [online]. 5. 4. 2014 [cit. 2016-07-19]. Dostupné z: <http://skutečnosti.cz/ohrozuje-hazard-fotbalisty/>.

HOŠEK, Jiří. Profesionální fotbalisté v Británii vydělávají velké peníze, i tak je ale trápí finanční potíže. In: *Český rozhlas*. [online]. 30. 1. 2016 [cit. 2016-07-19]. Dostupné z: http://www.rozhlas.cz/zpravy/evropa/_zprava/1579128.

HRABAL Jan. Podpora fanoušků byla klíčová, říká Peter Draisaitl. In: *hcdynamo.cz* [online]. 30. 3. 2016 [cit. 2016-07-19]. Dostupné z: <http://www.hcdynamo.cz/clanek.asp?id=VIDEO-Podpora-fanousku-byla-klicova-rika-Peter-Draisaitl-7961>.

JANČÍK, Miloslav. Od průměru odděluje hvězdy hlava, ví sportovní psycholog. In: *iDnes.cz* [online]. 13. 11. 2011 [cit. 2016-07-19]. Dostupné z: http://sport.idnes.cz/od-prumeru-oddeluje-hvezdy-hlava-vi-sportovni-psycholog-pev-/sporty.aspx?c=A111112_1684313_sporty_ten.

KLIER, Radek. Historie pardubického Letního stadionu. In: *fkpardubice.cz*. [online]. 27. 1. 2015 [cit. 2016-08-18]. Dostupné z: <http://fkpardubice.cz/news/4709/Historie-pardubickeho-Letniho-stadionu.html>.

KLIER, Radek. [online]. [cit. 2016-07-19]. Dostupné z: http://www.czechfutsal.com/miroslav_potucek.html.

KUKLÍK, Vladimír. Kouč Dortmundu: Götzeho přestup nás ranil. Je to zrádce, zuří fanoušci. In: *iDnes.cz* [online]. 24. 4. 2013 [cit. 2016-07-19]. Dostupné z: http://fotbal.idnes.cz/reakce-dortmundu-na-prestup-gotzeho-do-bayernu-frn-/fot_zahranici.aspx?c=A130424_124408_fot_zahranici_vl.

NEČADA Petr a ŠVĚD Jan. Legenda Bican, to jsou tisíce krásných gólů. In: *iDnes.cz* [online]. 20. 3. 2000 [cit. 2016-08-26]. Dostupné z: <http://sport.idnes.cz/legenda-bican-to-jsou-tisice-krasnych-golu-fi7-/sporty.aspx?c=2000M067S12A>.

NOVÁK, Miloslav. Potvrzeno. Fotbalový reprezentant Skalák přestoupil do Brightonu. In: *iDnes.cz*. [online]. 1. 2. 2016 [cit. 2016-09-01]. Dostupné z: http://fotbal.idnes.cz/skalak-je-na-odchodu-do-anglie-absolvuje-zdravotni-testy-pka-/fotbal.aspx?c=A160201_163347_fotbal_min.

Atleticko-fotbalový klub – AFK Pardubice. In: *Parpedie.cz* [online]. C 2014 [cit. 2015-12-27]. Dostupné z: http://www.parpedie.cz/cti-zaznam.php?id=AFK_Pardubice

Sportovní klub – SK Pardubice. In: *Parpedie.cz* [online]. C 2014 [cit. 2016-08-17]. Dostupné z: http://www.parpedie.cz/cti-zaznam.php?id=SK_Pardubice.

Kopaná. In: *Parpedie.cz* [online]. C 2014 [cit. 2016-08-17]. Dostupné z: <http://www.parpedie.cz/cti-zaznam.php?id=kopana>.

FK Pardubice. In: *cs.wikipedia.org* [online]. [cit. 2015-12-30]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/FK_Pardubice.

Mata vypálil do vlastních řad: Žijeme v bublině, bereme nemravné peníze. In: *iDnes.cz* [online]. 25. 4. 2016 [cit. 2016-07-19]. Dostupné z: http://fotbal.idnes.cz/juan-mata-o-premrstonych-platech-fotbalistu-fmz-/premier-league.aspx?c=A160425_151811_premier-league_dc.

Fotbalové Pardubice mají pro II. ligu rozpočet 21 milionů korun. In: *iDnes.cz* [online]. 27. 7. 2012 [cit. 2016-08-26]. Dostupné z: http://fotbal.idnes.cz/fotbalove-pardubice-0qn-/fot_dsouteze.aspx?c=A120727_082724_fot_dsouteze_cig.

Fantazie! Kliment zničil Srby hattrickem a Lvíčata drží naději. In: *iSport.cz*. [online]. 20. 6. 2015 [cit. 2016-07-19]. Dostupné z: <http://isport.blesk.cz/clanek/fotbal-reprezentace->

mladeznicke-vybery-me-do-21-let/239731/fantazie-kliment-znicil-srby-hattrickem-a-lvicata-drzi-nadeji.html.

Vrchol české frustrace! Kadlec poslal jízlivý vzkaz trenéru Vrbovi. In: *TN.cz*. [online]. 22. 6. 2016 [cit. 2016-07-19]. Dostupné z: <http://sport.tn.nova.cz/clanek/frustrace-kadlec-brecel-na-twitteru-lafata-a-plasil-konci-kdo-bude-dalsi.html>.

Je celému světu pro smích. Cupital Zaza u penalty jako kůň, nebo tučňák? In: *Lidovky.cz*. [online]. 3. 7. 2016 [cit. 2016-07-19]. Dostupné z: http://sport.lidovky.cz/je-celemu-svetu-pro-smich-cupital-zaza-u-penalty-jako-kun-nebo-tucnak-lib-/me-fotbal-2016.aspx?c=A160703_163125_me-fotbal-2016_lar.

Historie v kostce. In: *hcdynamo.cz* [online]. 30. 3. 2016 [cit. 2016-07-19]. Dostupné z: <http://www.hcdynamo.cz/zobraz.asp?t=historie>.

Pod Vinicí stojí stadion již 80 let. In: *fkpardubice.cz* [online]. 18. 7. 2016 [cit. 2016-07-18]. Dostupné z: <http://fkpardubice.cz/news/4182/Pod-Vinici-stoji-stadion-jiz-80-let.html>.

Památné zápasy. In: *fcviktoria.cz* [online]. 18. 7. 2016 [cit. 2016-07-18]. Dostupné z: <http://www.fcviktoria.cz/zobraz.asp?t=historie-pamatne-zapasy#1>.

Vilém Červený. In: *cs.wikipedia.org* [online]. [cit. 2016-07-18]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Vilém_Červený.

Jiří Zástěra. In: *cs.wikipedia.org* [online]. [cit. 2016-07-18]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Jiří_Zástěra.

Jiří Skalák. In: *cs.wikipedia.org* [online]. [cit. 2016-07-18]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Jiří_Skalák.

SK Pardubice. In: *cs.wikipedia.org* [online]. [cit. 2016-08-18]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/SK_Pardubice.

FC Hradec Králové. In: *cs.wikipedia.org* [online]. [cit. 2016-08-18]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/FC_Hradec_Kr%C3%A1lov%C3%A9.

Fotbal. In: *cs.wikipedia.org* [online]. [cit. 2016-09-08]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Fotbal>.

SK Slavia Praha. In: *cs.wikipedia.org* [online]. [cit. 2016-09-08]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/SK_Slavia_Praha#Po.C4.8D.C3.A1tek_stolet.C3.AD_a_prvn.C3.AD_sv.C4.9Btov.C3.A1_v.C3.A1lka.

AC Sparta Praha. In: *cs.wikipedia.org* [online]. [cit. 2016-09-08]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/AC_Sparta_Praha.

Martin Hašek. In: *cs.wikipedia.org* [online]. [cit. 2016-09-06]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Martin_Hašek.

Harpastum. In: *cs.wikipedia.org* [online]. [cit. 2016-09-08]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Harpastum>.

FK Pardubice – statistiky – FNL -2016/17. *fkpardubice.cz* [online]. 18. 7. 2016 [cit. 2016-09-06]. Dostupné z: http://fkpardubice.cz/tym/a-tym/statistiky?sort=Min&soutez_id=91.

Z historie: 11 tisíc diváků na ligové premiéře. In: *fkpardubice.cz*. [online]. 27. 8. 2014 [cit. 2016-08-18]. Dostupné z: <http://fkpardubice.cz/news/4063/Z-historie-11-tisic-divaku-na-ligove-premiere.html>.

Výhoda domácího hřiště ve fotbale. In: *kurzovesazeni.com* [online]. 18. 9. 2013 [cit. 2016-08-18]. Dostupné z: <http://kurzovesazeni.com/vyhoda-domaciho-hriste-ve-fotbale/>.

Přílohy

Příloha č. 1 - Znaky klubu²⁴⁶

1917-21

1921-46

1948-53

1961-94

2008 – současnost

²⁴⁶ FK Pardubice. In: *cs.wikipedia.org* [online]. [cit. 2015-12-30]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/FK_Pardubice.

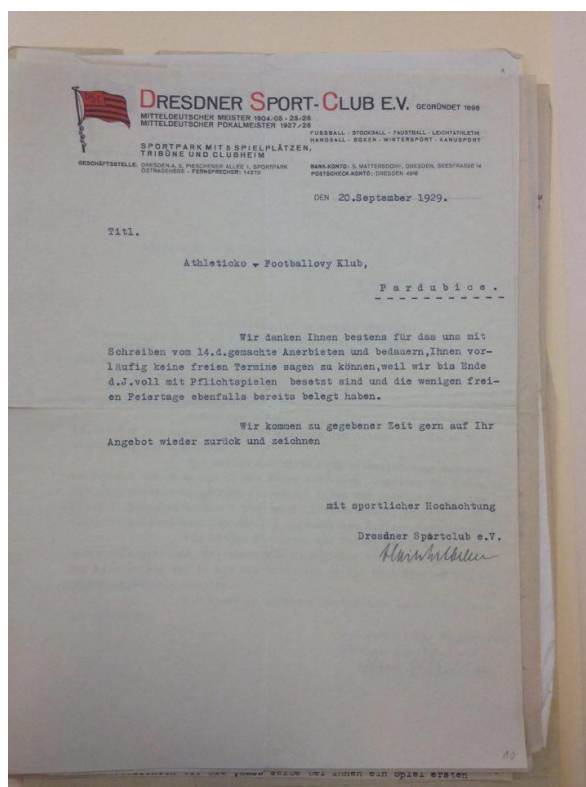
Příloha č. 2 – AFK Pardubice roku 1934

Tým AFK Pardubice po dobytí divize v roce 1934 (foto: Brož, Radovan. *Kronika pardubického fotbalu.*)

Příloha č. 3 – Dopis z Drážďan

Korespondence s německým týmem Dresden Sport Club pocházející z roku 1929²⁴⁷

²⁴⁷ SOKA Pardubice, AFK Pardubice, Korespondence, karton 1, IČ 23.

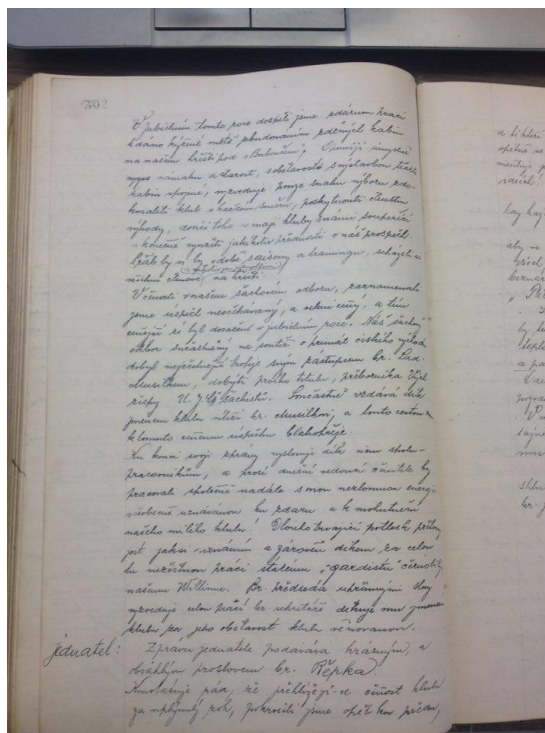
Příloha č. 4 – Projekt nového stadionu

Projekt nového stadionu na místě dnešního Letního stadionu (foto: pardubice.idnes.cz.)

Příloha č. 5. – Kniha protokolů

Část knihy protokolů, kde bylo zapisováno vše podstatné z výborových schůzí²⁴⁸

²⁴⁸ SOKA Pardubice, AFK Pardubice, Protokoly o schůzích 1923-1926, kniha 3.